

210381

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేది మంగళవారము

No. 63.

సంపుటము ౯

కుండుభినామ సంపత్కరము, శ్యామ స బహుళ దశమి ౧౦.

సంచిక ౬౮

చైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము

హిందూదేశమున
ఆమూల్యమైన
మూల్యములేదను
లోహములేదను
తయారు చేయబడిన
దేశీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుక్రపరచుటయందు ఆమోఘశక్తిని చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు, శుక్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోగొట్టును. ఇది తుయగోగులకు, రక్తహీనగోగులకు, నరముల యందు బలములేని గోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలనశక్తినిచ్చును. అజీర్ణము, మలబద్ధము, సోమరితనము, ఆతిక్రిదాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి వచ్చినచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచికాతనా చామును కలిగియున్నట్లు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది విద్యాధ్యయనమున కవసరమైనది. పనిచేయుచు వారలకు స్వకాలములయందు చేత సుందరిగ ఆచర్య మనుటకు సందేహము లేదు. యియ్యది కేవలము ఆమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము రి ఆవున్నుల బుడ్డి 1-కి రూ॥ 4-0. ప్యాకింగు మరియు ప్యాకేజీ వగైరాలు చేరుగా నివ్వబడెను. మా ముదల జాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుష్పవీధి, మద్రాసు. తంజిల్ డ్రగ్స్—పండిట్, మదరాసు.

మార్గోస బుచ్చి

వేపకాయలతోనుండి పండిత చైద్యగుణములు యందులో కలవు. చర్మరోగమును పోగొట్టి ఇది చాలామందిని దీనిని వాడుటచే ఎట్టి చర్మవ్యాధియు రాదు. వేపనూనెనుండి తయారు చేయబడినది ముత్యము వూర్తిగా పోగొట్టును. కార్మాల్లిక్, ఇతర హానన సబ్బులకంటె ఇది మంచి గుణమిచ్చును. ఇందులోనుండి మంచి గుణము కలదు. ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగినది. 3 బిళ్లలకు పెట్టె 1-కి రూ॥ 0-12-0

ఇందులో జంతువుల క్రొవ్వు కలియబడినది. హిందూ దేశమునందు హిందువుల చేతయారు చేయబడుచున్నది.

THE CALCUTTA CHEMICAL COMPANY LTD. FACTORY BALLYGUNGE, CALCUTTA.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ (లిమిటెడ్) ఫ్యాక్టరీ, బల్లిగంజి కలకత్తా.

ఈ క్రింది వాసదారుల యొద్దనుండి కొరకను!

- (1) మెనర్స్ శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్, 323 లంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.
- (2) మిస్టర్, టి. ఎన్. రావు 19, డబ్ల్యూ. ఏ టెంపిల్ రోడ్డు బసవన గుడిపాస్టు, బెంగళూరుసిటీ.
- (3) మెనర్స్, పి. సర్వేకర్ రావు, అందుసన్ను రాజమండ్రి.

సెక ద్రావకము.

చర్మ వ్యాధులు సోపట్ లోషన్

తామర, గజి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును. ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మరకకాదు. బుడ్డి 1-కి రూ॥ 0-1-6-0

ప్రదరరిపు.

ఈ త్రరములు అంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను. Sapat & Co. [3404] Kalbadevi Road, Bombay.

కత్తి లేని పెండితో చేయబడిన (3)

తట్టులు, చెంబులు, అరటి ఆకులు, గిన్నెలు, రకరకముల నగలు, పేకుకబ్బా సామానులు, బంగారు ఉంగరములు, నగలు మావద్ద తయారీగా నున్నవి. పెండి బంగారుగో గ్యారంటీ యివ్వబడును. ఆర్డరు మేరకు సకాలమున నగలు తయారు చేసి యివ్వబడును. (1842)

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి అందు కంపెనీ, నగలవర్తకులు వైవాజూరు రోడ్డు మదరాసు.

టెక్స్టు బుక్సు
సూల్ బుక్సు
నోట్ బుక్సు
హిస్టరీ, జాగ్రఫీ
సయింసు పుస్తకములు
మాక్సిలన్ లాంగ్ మెన్సు వగైరాల ప్రచురములు
విక్టోరియా డిపో,
మైలాపూరు మద్రాసు
భారతీ ఆర్డర్లు మంచి డిస్కంపుంట్

వేదం కంపెనీ, మద్రాసు.
మహాత్త గాంధీ గ్రంథములు
గా. వారిసర్వోత్తమరాయ కృతులు.
మూర్ఖ రాజు:—(టాల్పుటాయికథ సీతీకనవృత్తు తావలము) 0-4-0
నీతిధర్మము:—(మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0
ప్రభుత్వము:—(తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
శ్రీరామచరిత్ర:—(పోతన రామాయణ మునకు హృదయమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
అబలాసచ్చరిత్ర:—(సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0
Neglected Emperor Poet 0-8-0
వేదం కంపెనీ, మదరాసు.

పండిత మదన మోహన మాలవ్యా

లక్ష్మీ కిలాఫాతు సభలో నుపన్యసించుట

లక్ష్మీకాపురమునందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభలో సహా, రెండవదిములు వరుసగా కిలాఫాతు సభయొక్కటి కూడ జరిగెను. పండిత మోహన మాలవ్యాగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. మిగిలిన వారికంటె సభాధ్యక్షులును, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును అత్యున్నతముగనుపన్యసించిరి.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు యొక్క గంటపేపు మైగా మాటాడిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రధానసభ్యులతో సభకు దినమంత మాట్లాడుచుండినను, అతిఁభీరముగ నుపన్యాస మిచ్చెనని పలువురు వాక్రుచ్చిరి. సభాసదుల మనములను చలించుచుండులాగున సభిడిట్లు చెప్పెను—

“లక్ష్మీకాపురము పౌరులకు అతిపీర్లు ముగ నుపన్యసించుట నేను చింతిల్లుచున్నాను. అత్యవసరమగునట్టి పనులను చేయుటకు నేను దేశమందంతట తిరుగుచుంటిని. కిలాఫాతు సమస్యను గురించి ఒకటిరెండుమాటలు చెప్పెదను. మహమ్మదీయుల సంతాపము నరయదు. తురుష్కసంధి వరకులను తురుష్కలు యందు మహమ్మదీయుల ప్రపంచ మంతటికి ఘోరముగ నన్యాయము చేయబడెననుట అతిశయోక్తిగా నేరదు. ఈసంధి తురుష్క సామ్రాజ్యమును నాశనము చేసినది. పరాధీనులు చేయుటయేగాక తురుష్కరాజ్యమును నిరాధారము చేసినది. ఒక భాగతి ను రియొక బాతి మీద అధికారమును బట్టిందరా దని నా దృఢాభిప్రాయము. ఒక బాతి మరియొక బాతిని పాలించుట మహత్తరమైన దోషము. సర్వేశ్వరుడు వివిధజాతుల కొంగున హక్కులలో స్యాత్యంత్యమత్యుక్తిమ మైనది ప్రతిజాతినాయను తమస్వంతస్వేచ్ఛాజీవితమును జీవించునట్లు. తమ ఇష్టము వచ్చినలాగు పరిపాలించుకొనుచుండుటకు ప్రతిదేశమువాని హక్కుగలదు. ఈ సిద్ధాంతము ప్రకారము సెకన్డ సంధి నిరంతరముగ చేయబడెనని భావించవచ్చును. అని తురుష్కదేశపు చేతులుకాళ్లును బంధించెను. ప్రధానాంగములను కోసివేసెను. పరాధీనులు అగునట్లు గావించెను. మీలో నెందరి అన్యాయమును గమనించినారు? గమనించిన పిమ్మట సంతాపపడినారు? కొందరికి ఇది సంపూర్ణముగ బోధపడి యుండవచ్చును. వారు నిజముగ తురుష్కులకష్టమును అచిగంట కిడివెట్టి యుండవచ్చును.

యధికాలములో భారతీయుల సహాయము గావలసి నపుడు ఇది సుతయుద్ధముగాదు, కాంప్రామిస్ పింపట్టణమును స్వాధీనము చేసికొనుటకుగాదు, సావకంతకుగు తురుష్కభూముల నవహరించుటకుగాదని ఆంగ్లప్రభుత్వము వారు నిశ్చితముగలవారికి. అంతట తురుష్కదేశముమీదికి హిందువులు పిమ్మట మహమ్మదీయులునున్న గు వారి నత్యుత్సాహముతో దండెత్తి వెళ్లిరి. అప్పుడు మధ్యప్రాచ్యదేశమునందు ఆంగ్లేయులు స్వేచ్ఛగ దిరుగజాలరైరి. అట్టితరుణమునందు ఆంగ్లేయ రాజ్యాంగవిజ్ఞులు నిస్సంశయముగ వాదాసములను చేసిరి. రాజప్రతినిధి వీరిని బలపఱచుచుండెను. సంధివరకుల నేర్పాటు చేయునప్పుడీ విషయములను వారు మఱచిరి. తురుష్కరాజ్యము విరుగగొట్టబడెను. తేనులు కాళ్లు దేహమునుండి ప్రత్యేకింపబడెను. భారతప్రభుత్వము తురుష్కుల దుర్దశకు సంతాపపడుచుండెనయ్యు, కిలాఫాతు ఉద్యమమునందు తమకు సానుభూతి గలదనియు, మహమ్మదీయులకు చేతనైనంతసహాయము చేసితిమనియు వారు చెప్పుకొనుచున్నారు. తురుష్కదేశము కోస మత్యంత పాటుపడుచుండిన మహమ్మదాల్, షేకతాల్ గార లిరువురు తమ మక్కువను వెల్లడిచేసిందుకు చెఱసాలకు పంపబడినారే. భారతప్రభుత్వము నకు కిలాఫాతు ఉద్యమమునం దేమి సానుభూతి గలదు? కిలాఫాతు ఉద్యమమునకు సంపూర్ణస్వాదయముతో తోడ్పడుచున్నామని వారు కిలాఫాతు ఉద్యమనాయకుడగు మహమ్మదాగారిని చెఱసాలకు పంపినారే. మహమ్మదాగారి మున్నగు భారతదేశ భక్తులను చెఱసాలకు పంపనిమ్మ. అట్లుచేయుట మన ఉత్సాహము నేమాత్రము తగ్గించదు. తగ్గిలితముగ ఉత్సాహాతిశయము గలిగినది.

మన ప్రత్యేక్షమున ననేకతమాహలు జరుగుచుండుటను మనము గాంచుచున్నాము. రాజప్రతినిధి కిలాఫాతుతంత్రవలన మాటాగు కార్యదర్శి ఒకదినము రాజీనామా నిచ్చివేయెను. వారిరువురప్రాచీన మిత్రుడగు కర్త సుప్రభువు మరుసటిదినము ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమందలి శామంత ప్రభుత్వమునకిట్టి సాహసము అ

నిలించును. ప్రభువేమి కలిగినను, అసంఖిని మార్చితిరవలెను. ఈ సాధి ముష్టియు ప్రాచీన చరిత్రకు విరుద్ధముగనున్నది. మహమ్మదీయుల నేకులు దీనిని గురించి తీవ్రముగ నాలోచించుచున్నట్లుగ పడెను. ఇట్టి అభిప్రాయములను గలిగి యున్నను, వానిని పాటించుటకు వారికి ధీతి గలిగి యున్నది. గాంధీ మహాత్ముని సలహాను మీరంగీకరించివారా? అతడు మీరు త్రొక్కవలసిన మాన్యమును జూపివాడు. అతని సలహాను మీరు కార్యాచరణయందు బెట్టినట్లుగ పడెను. భారతదేశములో ఆంగ్లేయుల కార్మికలారామే ప్రధాన విషయముగాని రాజ్యాధికార వాంఛ అంత విశేషముగ లేదు. గత 100 వత్సరములలో ఆంగ్లేదేశపు విశ్వోద్యమ విపరీతముగ మెచ్చి పోయినది ప్రకృతము అమెరికాకు పిదప ప్రపంచవంతటను ఆంగ్లేదేశము ధవళియై రాజ్యాధికారము బడసినదిని చెప్పువచ్చును. ఆంగ్లేదేశమునకిట్టి విశ్వోద్యమ మెలాగు అభించెను? భారతదేశము నకు బట్టల ఎగుమతి విశేషముగ మెరిగెను. విశ్వోద్యమభివృద్ధి గాంచెను. 1815 వ సంవత్సరము నందు భారతదేశము స్వంత బట్టనే సంపూర్ణముగ వాడుకొనుచుండెను. విదేశములనుండి ఒకటిరెండు గజములను తెప్పించుకొను చుండెను. అప్పటినుండి బట్టల ఎగుమతి ఆంగ్లేదేశమున కైశ్వర్య సంపదలను కలిగించెను. 1920 వ సంవత్సరములో ఆంగ్లేదేశము 102 కోట్ల విలువగల బట్టలను, నూలును భారతదేశమున కెగుమతిచేసెను. ఈ గని ఆంగ్లేదేశమునకు భాగ్యము నొసంగెను. 100 ఏండ్లక్రితము మంచురకముబట్టలు భారతదేశమునుండి ఆంగ్లేదేశమున కెగుమతి చేయబడుచుండెను. ఆంగ్లేయులు భారతబట్టలను కొనరాదని కాసింపబడిరి. ఆంగ్లేయులు భారతబట్టలను కొన్నను, అమ్మినను, తెప్పించుకొన్నను విశేషముగ జరిమానాల నియ్యకలసి యుండునని 1837 లో నొక కానన మంగీకరింపబడెను. తమ స్వంత బట్టల పరిశ్రమను సంరక్షించుట కాంగ్లేయుల లక్ష్యమే. ప్రభుత్వము వారు భారతదేశమునందట్టికాననమును గావించెదరా? కాంతియుతమగు విక్రయనిరోధమును శిక్షించుటయందేమాత్రము న్యాయము గలదు? ఆంగ్లేకు అతిమారముగ చేతులు జోడించుకొని విదేశవస్తువులను కొనకదని ప్రార్థించుచున్న వారు అచ్చెబుచ్చెయబడి చెఱసాలకు పంపబడిరి. ఆంగ్లేదేశపు మార్నింగు పోట్లు పుక్త నిజమును ప్రకటించుచున్నది. ఆంగ్లేదేశపు బట్టను భారతీయులు కొననియెడల లంకామైదు 120 లక్షలనుండి బాధపడుదురని ఆంగ్లేయుల భయము. వారు పుస్తండు వలసివచ్చునట. మార్నింగుపోట్లు పునీకాభిప్రాయములుగల ఆంగ్లేయుల నందరికి లంకామైదు 120 లక్షల ముఖ్యముగాని, దేశమందలి 3000 లక్షలభారతీయుల యొక్క ములంత ముఖ్యముగావు. 100 ఏండ్లలోగా భారతీయుల బట్టల వర్తకము నిలిపివేయబడెను. తమకీరములను గళ్లుటకు ఆంగ్లబట్టలను కొనుక్కొనవలసినట్టి దౌర్భాగ్యము భారతీయులకు పట్టినది. మనభర్తృమతినికేదముగ మన్నది. మహాత్మాజీ మనమందర మొక్కవలసినదేశ నేమను నిర్ణయించెను. మనమందరము త్రొక్కవలసినమాన్యమును జూపించెను. ఇప్పటికంటె విశేషముగ కర్షక వస్తువులు ప్రజలచే ధరించబడి భారతీయుల కిలాఫాతుస్వరాజ్యాశయములందు ఆంగ్లేదేశము గనుబరచుచున్న ప్రతికూలత ఉన్నంత కాలము లంకామైదుకు సహాయపడుటకు వలపడదని ప్రకటించినయెడల భారతీయుల స్థితి బలపడగలదు. ఆంగ్లేయులందరు ధనశాపకలు, సర్వకాలసకలానధులందును తమ జేబులను ద్రవ్యముతో నింపుకొనియుండుచుందురు. గాంధీమహాత్ముడు అతిస్వల్పకాలములో నత్యధికమగు విజయమునుబడయగలిగెను ఎటులిరిగినను మనము నేడు ఖద్దరుబట్టలను గాంచుచున్నాము. గతమాసములో నేను విశేషముగ పర్యటనమునుజరిపితిని. సంతయుక్త రాష్ట్రములకంటె పాంచాలకాను రూపదేశములలో ఖద్దరు వస్తుధారణ మెక్కువగా నుండెనని నాకుఁజూచెను. మనదేశాభి

వృద్ధికి రెండుదయ్యము : డ్డ ఉపయ్యుచున్నవి కిలాఫాతు సభాధ్యక్షుడు పండిత మోహన మాలవ్యాగారు పలికి యుండిరి. అందులో నొకటి విదేశవస్తువులు. ఖద్దరులంతవనిచేసింది ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు (గవీంప గలిగినారు. గాంధీమహాత్ముని నూతనాభిప్రాయములు (పహాసా మాన్యము నెట్లు మార్చివేసెనో వారచ్చెరు వొందుచున్నారు. ఇతరదేశీయనాయకులందరికంటె గాంధీమహాత్ముడు 18 మాసములలోపల జాతీయ గౌరవమును, వ్యక్తి ఆత్మగౌరవమును ప్రజాసామాన్యముయొక్క మనములలో నెలకొలుపుటయందెక్కువ విజయమును బడెయగలిగెను. విదేశవస్తువులతో శరీరములను గప్పటకు ఆరమాముగావా? ఆంగ్లేయుల శరీరముల నిండ దేశభక్తి ప్రపాంచుచున్నది. వారు దేశమందలి పరిశ్రమలకే ప్రోత్సాహ మిచ్చుచుందురు గాని, విదేశవస్తువుల నెన్నటికి కొనరు. భారతదేశమును వదలినయెడల లంకామైదు 110 లక్షలనుండి ఆంగ్లేయులు పన్నులు మాడవలసి వచ్చునని మార్నింగుపోట్లు పునీకాసంపాదకుడు వ్రాసియుండెనని నేను చెప్పియుంటిని. లంకామైదువర్తకులే ఆంగ్లేయులకు ముఖ్యముగాని నిరుపేదలగు భారతీయులంత ముఖ్యముగాదు. దేశీయులందరింక వాతస్యముండుట దేశభక్తిఫలితము. 80 ఏండ్లక్రిందట ఆంగ్లేదేశము భారత బట్టలను తెప్పించుకొను చుండెను. నేడు మనము తిరిగి మనప్రతి, పట్టుబట్టల నాంగ్లేదేశము, విరోధాదేశముల కెగుమతి చేసినయెడల ఎంతలాభముగా నుండును. అప్పుడు మన చేనేత పరిశ్రమ దేశమున కైశ్వర్యము నిచ్చుచుండెను. ఆంగ్లేదేశమంతట విపరీతమగు సుంకములను విధించెను. అప్పటికి నున పరిశ్రమ నాశనము గావేయెను. ఆంగ్లేకానములే భారత చేనేత పరిశ్రమయును సహించగలెను. తర్వాత లక్ష్మీ వారికి లభించెను. ఇప్పుడు వారిబట్ట వారి నూలు భారతదేశములో దిగుమతి చేయబడుచున్నవి. భారత బట్టల ముఖ్యముగ కర్షకులు తప్ప ఇతరబట్టల ముట్టుకొన గూడదని భారతీయులందరు దీక్షను వ్రాసినవలెను. ఇదియే మహాత్మా గాంధీ గారి సందేశము. ఖద్దరు మనకు జాతీయాత్మగౌరవమును ఆర్థిక సంపదను ఇప్పించును. హిందూ ముసల్మాన్ మైత్రికి సిమ్మట ఖద్దరే మన ప్రభువు విజయము”.

(టిబూత్తును.)

నెల్లూరు టవున్ హాలులో (16)

శ్రీకృష్ణ హిందూధియేటర్

(ఫస్టు కంపెని) తెనాలి
22-6-22 గురువారం ప్రహ్లాద
నాటకములను ప్రదర్శింతురు
శేక్సు 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0
స్ట్రీలను 1-0-0, 0-8-0

ఎ. వి. శాస్త్రి,
నెల్లూరు.

గొప్ప తగ్గుధర! భోతకరత్నము అర్థభరము!

PART I
జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంత త్వర ఫలితములను శాస్త్రజ్ఞులు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంత త్వరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంత తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము అయిన రాశోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెలయ 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనుగోని 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖజుకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

నరన మైనధర! దరలు మిక్కిలి సరసము. నూతనజన్మ

మాదుకాణములో చూచి పిమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనారస్, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినములలో దొరకును.

తెంగుభూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి అంగ

వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.

బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

కవుతరం వార్తలు

(ఒక విశేషమునందు)

భిక్షువుల ప్రవేశోత్సవము

మా గ్రామవాస్తవ్యులైన శ్రీమత తాతూరి శ్రీరామ
లుగారు నిర్మించుచున్న భిక్షువుల పురమున మొన్నటిదినమున పం
చమిసాధు జగముల పూజ యథావిధిని గావించి గృహప్రవేశ
పురప్రవేశముతో మొనరించిరి. ఆసమయమున తమకు మిక్కి
లిగ తోడ్పడిన శ్రీకామూరి చినవెంకట దాసయ్యగారిని ప్రధాన
మున భిక్షువుల కుత్సరసమునముతో గావించి పిదప పురప్రవేశ
కులు విశ్వకర్మలు మొదలగు వారిని బహుకరించిరి. ఈ ప్రవేశ
ోత్సవమునకు చుట్టుప్రక్కలనున్న తన బంధుమిత్రులను రావిం
చుకొని గ్రామమునకు బ్రాహ్మణులను, తక్కిన తన స్నేహి
తులను పంచములు ఉప్పులు మొదలగు తనపనికి సహాయము
జేసిన వారందరికిని నాడు మృత్యుభోజన మిడిరి. అనాడే తానది
వరకును కాపురమున్న గ్రామములోని దివ్యగృహమును తాళ
మువేసి యీరాత్రుపత్ర గృహములలో నిర్వహణమేర్పరచుకొని
కుటుంబసమంతయుగ వాసము చేయుచున్నారు. ఈ నిర్మాణ
మున దిగుబడిన చిల్లరపనులు బహు చురుకుగా జరుగుచున్నవి.
తల్లలో మగ్గులు పనిప్రారంభమవును. భిక్షువు నిర్మాణ కాం
గ్రెసు కమిటీవారు సంచారము నిమిత్తము ఆంధ్రదేశమునకు
దయచేసినప్పుడు వారి నిచ్చటికి తీసికొని వచ్చి భిక్షువు
వారికి గురించి ఇచ్చట మేము చేయుచున్న కార్యమును వారి
కి కనుపర్య గలదులకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి
ని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇందువలన నిర్మాణ కుత్సాహము
మొదలగుటయే గాక యితరులకు నూతనోత్సాహమును దేశీయు
లకు యధార్థమగు భిక్షువుల సందు అభిమానము నినుమడించు
టయు కలుగును.

తిలకు జాతీయ నేత పరిశ్రమాలయము

ఇంతవరకు మా పరిశ్రమాలయమున మాడు ముతాను నేత
నేయుటలోను, దేశీయమాలికలచే సూలుకు రంగు వేయుట
లోను, ఉత్పత్తిలలోను, ఇప్పుడు నాల్గవముతా ప్రాంతమగు
చున్నది. ఇప్పటికి నాల్గవముతాలో యెనిమిదిమంది విద్యార్థు
లున్నారు. వీరిలో నలుగురు విద్యార్థికులు. స్కూలు ఫయసలు
ఇంటర్ మిడియేటు పరీక్షలు చదివినవారుకూడ గలరు. ఇంక నీ
ముతాలో చేరుటకు యుగవదిమందికి తృప్తిగలరు. చేరదలచినవారు
అలక్ష్యము చేయ గిట్టదు. ఈ విద్యాలయమును సాగించుటలో
మాప్రధానోద్దేశ మేమన యీ ఖాదీ నిర్మాణ కార్యక్రమ మహా
ద్యమము కొరకు నేత నేయువారిని రంగులను తయారుచేయు
వారిని, నేత నేర్పు ఉపాధ్యాయులను తయారు చేయుటయే
అయి యున్నది. ఇప్పుట్టున మిల్లునాలు నేయుట కలవాటు
పడిన సాలీలు దేవంగులు మొదలగువారు వివిధగా మన ఉద్య
మమునకు కలిసిరావందున ఇట్టి పరిశ్రమాలయములద్వారా ఆ నీ
కులను మనము తయారుచేయ గలిగిన మరు నాడు తమంతట
తామే మన యుద్యమమున జేరి మనకు చేయూత నిచ్చెదరు
అపుడు దేశమంతయు భిక్షువులయై తీరును. ఇదియే నిర్మాణ
మునకు ప్రాణము కావున ఉద్యమనందును, మహాత్ముడు ఉప
దేశమునందును అభిమానముగలవా రెల్లరును తల్లలో మా పరిశ్ర
మాలయమునకు జనుదెంచ గోరుచున్నాము.

నేతపరిశ్రమ సంఘము.

ఇహ సంఘము తరపున స్వచ్ఛమైన రెండవకోత ప్రత్తిని
పదిహేను బేళ్ళను తెప్పించి ప్రత్తి రాటముల ద్వారా దూదిని
తయారు చేయించుచున్నాము. ఇందువలన ముఖ్యమైన మూడు
ప్రయోజనములు గలవు. ౧. ప్రతిపట్టుటవలన బీదలకు మంచి తీర
నము. ౨. స్వచ్ఛమైనట్టియు పక్కు లేట్టియు మంచి దూది
లభ్యమగుటచే దానివలన మంచి ప్రశస్తమైన సన్నదాము లభ్య
మవును. ౩. కలితీలేని ప్రశస్తమైన విత్తనములు లభించును. గాన
ఖాదీవస్త్ర నిర్మాణకు రెల్లరును యీ మార్గమును అనుసరింప
రెడము. వలయువారికి మా సంఘమునుంచి ఎట్టిలాభము లేకయే
ప్రత్తి, దూది ప్రత్తివీధులను విక్రయించెదము. ఈ సంవత్సరము
ప్రత్తి దూది, ధరలు విపరీతముగ పెరిగిపోవుటచే మేమింకయు
మొచక అసలు ధరలకే విక్రయింప దలచినారము. వి. పి. లు.
పార్థిలు ద్వారామాత్రము పంపజాలము. స్వచ్ఛమైన వడకు
నూలును గూడ సప్త యిచ్చేయగలమని మనవి చేయుచు మా పరి
శ్రమాలయమునకు రానిష్ట మున్నవారు వెంటనే దయచేయ
గోరుచున్నాము.

బ్రాహ్మణకోడూరు గ్రామ

కాంగ్రెసుసంఘము

గుంటూరుజిల్లా సమీకలక్తురు

అనవస రాధాటము

అలా

బ్రాహ్మణకోడూరు వాస్తవ్యులను, మద్ది రాధాకృష్ణ
య్యగారి అన్నగారైన శ్రీయుత మద్ది వెంకటరంగయ్యగారి
కిని, ఒంగోలు సభకలెక్టరుగారికిని జరిగిన ఈ రెండు సంభావ
ణను మిషన్లలో ప్రయంప జేడెదను.

గుంటూరుజిల్లా సభకలెక్టరుగారు బాపట్లతాలూకా
బ్రాహ్మణకోడూరు వాస్తవ్యులగు మద్ది వెంకటరంగయ్యగారిని
రివిన్యూ రికరీ ఆఫ్ ఫిర సెక్షన్ ప్రకారము జూను 2 వ తేదీ
11 గంటలకు కాకుమాను గ్రామములో హాజరు కావలసినదిగా
సమను చేసివారనిచ్చి ఆ ప్రకారం వెళ్ళగా సమనులో ఉదహరిం
చిన రివిన్యూవిషయములకు సంబంధములేని ఈక్రింది సంభావణ
మద్ది వెంకటరంగయ్యగారికిని సభకలెక్టరుగారికిని జరిగినదనిచ్చి
ఆ సంభావణను విన్న ప్రేక్షకు లొకరు నాకు తెలియ
జేసినారు.

సభకలెక్టరుగారు: నీవు ఇంగ్లీషు తెలియువా?

మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు: తెలియదు.

స. క: మీవూరిలో కాంగ్రెసు కమిటీయున్నదా?

మ. వెం: ఉన్నది.

స. క: మీయింటికెద్ద ఫిర్కాసభ ఎన్ని కలు జరిగినవా?

మ. వెం: జరిగినవి.

స. క: కాంగ్రెసుకమిటీ ఎప్పుడు ప్రారంభము చేసినారు?

మ. వెం: ఒకటిన్నర సంవత్సరము వైకాలము క్రిందట మా
యూరి పెద్దమనుష్యులచే స్థాపితమైనది.

స. క: దానికి నీవు కార్యదర్శిని ఆయింపచున్నాను.

మ. వెం: కాదు. నేనొకసభ్యుడనుమాత్రమే.

స. క: ఇప్పుడు కాంగ్రెసు కమిటీయందే గూడరు
తీసివేయుము.

మ. వెం: నేనొక్కడను ఏమిచేయునదిలేదు. సంఘ
ముయొక్క అభిప్రాయము ప్రకారము జరుగును.

స. క: సంఘములో నీవు ముఖ్యుడవని అభిప్రాయ
పడినాను. సాధారణముగా సంఘములో ఒక పెద్ద ఎంత చెప్పితే
తక్కిన సంఘసంతయు ఆ ప్రకారముగా నడచును. కాబట్టి
తప్పక వెంటనే తీసివేయవలసినది.

మ. వెం: వ్యక్తిస్వార్థత్యముగల యాగోజులలో
ఒకరు చెప్పినంతనే ఆ ప్రకారమైనరు. మీరు ఈసంగతిని విశిష్ట
పూర్వకముగా యిచ్చినయెడల కమిటీమీటింగులో పెట్టి పర్యవ
సాసము తెలియచేయుదును.

స. క: నేను విశిష్టపూర్వకముగా యిస్తే ఒకటి, నోటితో
చెప్పితే వేరొకటికాదు. వెంటనే కాంగ్రెసు కమిటీ తీసివేయ
వలసినది.

మ. వెం: అయితే నేనున్నా కమిటీవారితో ఆలాగే
చెప్పెదను. వారి యిష్టానుసారము జరుగును.

స. క: ఈమాటలు పనికిరావు. నీవు కమిటీలో చాలించు
కొనెదవా లేదా? అవును కాదు యెదో జవాబు ఇండితముగా
చెప్పుము.

మ. వెం: నేను చాలించుకొనను. అఖిలభారత, రాష్ట్రీ
య, మండల కాంగ్రెసు కమిటీలన్నియు యుండగా, యొకపల్లె
టూరి కమిటీ విషయమై వచ్చిన బాధ యేమున్నది.

స. క: వాటన్నిటి విషయమై నాకవసరములేదు. నా
జూరిన్డెక్షనులో యొక్కడను కాంగ్రెసు కమిటీ యుండ
కూడదు.

మ. వెం: అనిచేయు దోషమేమి? భిక్షువు ధరింపుమని
య్య, త్రాగుడు మానమనియు, అనవసరముగా కోర్టుల కెక్కి
ధనవ్యయము చేయవలదనియు చెప్పుచు, ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు
కమిటీలన్నియు నిర్మాణకార్యక్రమమును మాత్రమే అనుష్ఠించు
చున్నవే!

స. క: భిక్షువు బట్టలు కట్టుకొనవచ్చును. త్రాగుడుమాన
మని చెప్పవచ్చును. ంచాయితీలు మాత్రము గవర్న మెంటులొకు
వ్యతిరేకము లేకుండా జరుపుతూయుంటే మా అభ్యంతరము
లేదు. కాని కాంగ్రెసుకమిటీమాత్రము యుండకూడదు.

మ. వెం: మీరంగీకరించినట్టియు, దేశములో అన్నికత్తు
లవారును అంగీకరించినట్టియు విషయములనే యీ కమిటీవారు

చెప్పుచున్నప్పుడు, రిగి సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్న కాం
గ్రెసు కమిటీలను తీసివేయవలసి న్యాయమేనా!

స. క: రిగి సంవత్సరములనుంచి జరుగుచున్న కాంగ్రెసు
వేరు. రెండు సంవత్సరములనుంచి జరుగుచున్న కాంగ్రెసు వేరు.

మ. వెం: కాంగ్రెసు ప్రజల యభిప్రాయములను బట్టి
జరుగుచుండును.

స. క: నాకొకొనాపలేమక ఉద్యమము ఇప్పుడు
పడిపోయినది గదా!

మ. వెం: దేశము మొత్తముమీద చూచిన ఇప్పుడే
బాగున్నదని నా యభిప్రాయము.

స. క: ఇకను ఒకటి రెండువారములలో మీ కమిటీని
తీసివేయనియెడల మీరందరు ఎక్కువ నష్టపడెదరు.

మ. వెం: నష్టపడుటకు మేము చేయు అక్రమ మిగు
మంతయు లేదు.

స. క: మీరు కాంగ్రెసు కమిటీలను బట్టి కార్యక్ర
మము జరిగించు చున్నంతకాలము మేము అధిక పోలీసుదళము
తీసివేయుటకు వీలులేదు. మీ కమిటీలు తీసివేయకపోతే, అధిక
పోలీసుదళము తీసివేయును. అఖర్ష అంతయు ప్రజలే ధరించ
వలయును.

మ. వెం: ఈ కమిటీలకు అధిక పోలీసుదళముకు సంబం
ధములేదు. కమిటీలు అహింసతో కూడిన దౌర్జన్యరాహిత్యము
ననుష్ఠించునవియై యున్నవి. ఇతరుల మనస్సుకు కూడా వివిధ
మైన బాధ కలుగకుండ చేయుటయే కమిటీల అభిప్రాయము.
ఇందుకై అధికపోలీసు అనవసరము.

స. క: ఇంకను నేను చెప్పనదిలేదు. ఇంతవరకు నీమం
చి కొరకు ఇన్ని సంగతులు చెప్పినాను. ఒకటిరెండువారములలో
మీ గ్రామ కమిటీని తీసివేయనియెడల పోలీసువారు ఉన్నారు.
మీరున్నారు. అప్పుడు నేను చేయునదేమియు లేదు.

మ. వెం: నే నిదివర కేవిధమైన అక్రమమును చేయ
లేదు. ఇకముందును చేయను గాని కమిటీని తీసివేయు విషయ
ములో నేనే విధమగు బాధ్యతను వహింప వీలులేదు.

ప్రేక్షకుడు: మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు కాంగ్రెసు
సభ్యుడైనప్పటికిని, స్వభావముచేత మితవాది. ఆయన చేతలును
మాటలును మితముగా నుండును. అదియును గాక ఈయన
బాపట్లతాలూకాబోర్డు మెంబరుగాయుండి, రాజభక్తి ప్రమాణ
ముకూడ చేసియున్నాడు. అట్టివారి విషయములలోకూడ పోలీ
సువారి బాధ తప్పదని చెప్పటంలో ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ
త్వము స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి యిబ్బందులన్నియు స్వరాజ్య
ప్రాప్తి కలుగనిది తీరవనియు, అందుకొరకు దేశజనులందరు నిరం
కుశ కృషి చేయవలసి యున్నదని నా యభిప్రాయము.

“మీ గ్రామకమిటీని తీసివేయనియెడల పోలీసువారున్నా
రు, మీరున్నారు. అప్పుడు నేను చేయున దేమియులేదు” అను
నీమాటలకు అర్థమేమియో చదురులు గ్రహింపవలసియున్నది.

మీ గ్రామకమిటీని తీసివేయనివో పోలీసుదళమును మీ
గ్రామముపైకి యెగబడిచెదమని యర్థమేమో తెలియకున్నది. కవి
వృద్ధయును వ్యాఖ్యాతకే తెలిసినట్లు, అధికారిస్వరాయము పల్లి
నిటిబ్యూరో వారికే తెలియును గాన ఈమాటల కర్థమును పల్లి
నిటిబ్యూరో వారే చెప్పినవో ప్రజలందరు సంశయించెదరు.

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్య,
గుంటూరు, ౧౭-౬-౨౨. కార్యదర్శి.

కత్తికరల నింటునుంచుకొనినందులకు

జరిమానా విధించుట

ఈ మధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కత్తికరలు అను కిర్క
క్రింద నామిత్రుని కద్దనున్న కత్తికరకుగాను తణుకు తాలూ
కా వెనుగొండ గ్రామం సబుఇన్స్పెక్టరుగారు చార్జీ చేసిన
ప్రచురించియుంటిమి. పల్లినిటి బీరోవారి కత్తికరలకు లైసె
న్సు అవసరమై, అవసరమై కోర్, వారు మానముదాల్చి
యుండటం కడుకోవలసియున్న యున్నది.

ఆ కేసు యీ నెల 9 వ తారీఖున నర్సాపురము సబుకలె
క్టరుగారు విచారించి, కత్తికర గృహంబున యుంచికొని బయ
టకు తే వీలులేదని ఏబిడియాఫ్యములు జరిమానా విధించిరి.

కంపెని ప్రకటనలకు మోసపోయి అమాయకులైన పల్లె
వాసులు కత్తికరలను తెప్పించుకొని పోలీసువారి దుర్భాతము
లకు పాలగుచున్నార గాన, ఇకనైనను పల్లినిటి బీరోవారు
కత్తికరలకు లైసెన్సు అవసరమో అవసరమో దాని నిబంధన
ములు తెలుపకోరుచున్నాము.

తోలేటి ప్రేరాజు, నర్సాపురము.

దేశీయ వార్తలు

నాగపూరు వార్తా కార్యకర్తల సంఘముల నియోజకము ప్రకాశం గారి పరిష్కారము

ఖద్దరు ప్రచారము - లెక్కల తనిఖీ లక్ష్యాదాను పురుషోత్తం గారి లేఖ

గాంధీ శిక్షాదినము - బొంబాయి సభలు

చారీ చారా కేసు సెషన్సుకు కమిటీ చేయుట

దేశీయమహాజన సభాధ్యక్షత - బి అమ్మనుగారి లేఖ

బర్మా సంస్కరణములు - ప్రజాసంఘమువారి తీర్మానములు

రావల్పిండిలో తీవ్ర నిర్బంధ విధానము

చిటగాంగు మండలసంఘము - గవర్నరు సన్మానపత్రము నొసంగరాదని తీర్మానించుట

ఆంధ్ర దేశము

గుంటూరు సబుకలక్టురుకును మద్ది వేంకటరంగయ్యగారికిని జరిగిన సంభాషణ

కత్తికర్రలను యింటు నుంచుకొని నందులకు

నాగపూరు వార్తానియోజనములు

వివాదము

శ్రీయుత ప్రకాశం గారి పరిష్కారము

ఈవివాదములనుగూర్చి విచారణచేసి పరిష్కరించుటకు యావద్భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు శ్రీయుత టంగు టూరి ప్రకాశం గారిని నియమించినందున ప్రకాశం గారి టంగు పరిష్కరించి దానిని కార్యసంఘమువారికి తెలియజేసిరి.

పరిష్కారము

మధ్యరాష్ట్రములలో గ్రామ, సర్కిలు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘములన్నిటికిని నియోజనము జూలై నెల 20 వ తేదీ లో గా జరుగవలెను. అన్నిచండల సంఘములకు రాష్ట్రీయ సంఘమునకును నియోజనము ఆగస్టు 15 వ తేదీలో గా ముగియవలెను. ఈ తేదీలలో గా నియోజనము ముగియుటకు వీలగు తేదీలను జూను నెల 30 వ తేదీ లో గా రాష్ట్రీయసంఘమువారు నిర్ణయింపవలెను. సకాలమున నియోజనమును జరుపకపోవుటకు గల కారణములను గూర్చి చర్చించు టవలసరము చెండుపక్షములకు అన్వేష్య మనుకూల ముగాలేదనుట నిశ్చయము. ఈ కారణమున కాంగ్రెసు ప్రచార మేమియును జరుగుట లేదు. కాన నియోజనమునకు నే నా తేదీలను నిర్ణయించితిని ప్రకాశం గారు ప్రకటించిరి.

చారీచారా దురంతములకేసు

228 మందిని సెషన్సుకు కమిటీ చేయుట

మరికొందరిని వదలివేయుట

18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఘోరకు ధూడలో స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు చారీచారా కేసు విచారణ ముగించెను. 228 మందిని సెషన్సుకు కమిటీ చేసెను. వారిలో ఖోదేహాడ నున్నాడు. శిక్షాస్పృశి 120 బి. 147, 302, 436, 149, 332 శక్ష నుల ప్రకార మందరి మీద ను, రైల్వే చట్టము 126 క్రింద 26 గురి మీద ను, టెలిగ్రాఫు చట్టము 25 క్రింద 38 గురిమీదను కేసుచేయ బడిన. హత్య, గృహదహనము, అక్రమసంఘ సమావేశము మున్నగు నేరము లందరివైనను మోపబడిన. 5 గురిమీద తగిన సాక్ష్యము లేదనియు ఇద్దరు చాల జబ్బుస్థితిలో నున్నారనియు యీ 7 గురిని 18 వ తేదీని వదలివేసిరి. తత్వార్థము చాలచుందిని వదలిరి. సెషన్సు విచారణ ఘోరకు ధూరు జయిలు లో 21 వ తేదీని వగలు 10-30 కు ప్రారంభ మగును.

మేష్టరు మోతాసింగుగారి అరెస్టు

ఈనెల 16 వ తేదీని పంజాబులో పతారా గ్రామమున స్వస్థమున మేష్టరు మోతాసింగుగారిని అరెస్టుచేసి చెర సాలకు తీసికొనిపోయిరి.

గాంధీ శిక్షాదినము

బొంబాయిలో సర్వదినోత్సవము

శ్రీ ల స భ

18 వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయి రాష్ట్రీయ శ్రీ సభవారి ఏర్పాటు ప్రకారము అవంతికాబాయి గోక్షే గారి ఆధ్వర్య తక్రింద శ్రీ ల స భ జరిగింది. ఎల్లవారును ఖద్దరు టట్టలను ధరింప వలెను కనీసము యిండియాదేశపు మిల్లులలో నేయబడిన స్వదేశీ టట్టలైన ధరింపవలెను. ముతకబట్టలను కట్టుకొనుట యొక గొప్పత్యాగ మని తలంచుట హాస్యాస్పద మని అవంతికాబాయి గారు నుడివెరి.

మహాసభ

సోవలోరఫార్ము పత్రికా సంపాదకు డగు కే. నట రాజునుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద 18 వ తేదీని బొంబాయిలో మరి యొక మహాసభ జరిగినది. మహాత్ముని ఆభిషేయానుసారము కాంగ్రెసులో జాతిద్వేష మూలంబయినలేదు. జాతిద్వేషము వలన స్వరాజ్యావోళనము ప్రారంభమైనదని తలంచుట హాస్యా స్పదము. అసహాయోద్యమమునకు బోల్చి విక్రములు ధనసహాయము చేసినవ వార్త కేవలము నిరాధారము. జాతిద్వేషములు మాత్రమును లేనివాడును క్రైస్తవమత ధర్మముల పట్ల సంపూర్ణ సానుభూతిగలవాడు నగునాయకుడు హిందూదేశమున గాంధీ మహాత్ముడు తప్ప మరిఎవ్వరునుండరని నేను తలంచెదను. గాంధీ మహాత్ముడు బ్రెజిలునుండియే తత్త్వజ్ఞానమును బడసెను అంగ్లేయుల కత్తంత హితుడును సామ్రాజ్యకర్తలను గ్రహించుటకు చాల ఆతురపడువాడును గాంధీమహాత్ము డొక్కడే. అట్టి గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమున కంపుటచే దొరతనము వారు సామ్రాజ్యమునకు మహాసర్థకమును కలుగజేసిరి. అతి ముఖ్యములగు జాతీయసమస్యల పట్ల తనవలకుబడిని గాంధీ మహాత్ము డుపయోగింపకుండ చేసిరిని నటరాజునుగారు నుడివెరి.

బర్మా సంస్కరణములు

బర్మా ప్రజాసంఘమువారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును

నిరాకరించుట.

మండలసంఘములను బహిష్కరించుట.

బర్మా దేశీయ సభాసంఘ సమావేశమునందు ద్వంద్వ పరిపాలనమును నిరసించు తీర్మాన ముమోదించబడినది. క్రొత్త గా ఏర్పరుపబడిన రాష్ట్రీయసంఘములను బహిష్కరింపవలె ననియు కాననసభలను గూడ బహిష్కరించుటను గూర్చి దేశీయుల ఆభిప్రాయములను తెలిసికొనవలె ననియును తీర్మానింప బడినది. ఈ తీర్మానములకు క్రితకాలమున వారు ఎనమందుగురు దేశీయసభను వదలిపోయిరని తెలియుచున్నది.

దేశీయ మహాజన సభాధ్యక్షత

బి అమ్మగారు నిరాకరించుట

గాంధీమహాత్ముని అధ్వర్యమునిగా నియోజింపవలెను

దాసుగారు ప్రాతినిధ్యము వహింపవలెను

18 వ తేదీని మరాఠ్వాడు నండి మజామాల్ గారు బి అమ్మ (అలీసాదకుల కల్లిగారు) గారి నిర్ధానము మాకు కంటి వార్త న. పిరి.

దేశీయమహాజన సభాధ్యక్షత పదవికి నన్ను నియోజింప వలెనని సి. రాజగోపాలాచారి, నేటు జమునాలాలు బజాజు దేశపాండ్యాగారు చేసిన నూచనకు నేనెంతయు కృతజ్ఞురాలను. భరతఖండమును భారతీయులను చూపగల గౌరవములలో నిది శ్రేష్ఠతము. మహా సభాధ్యక్షుడు మహాత్మా భ జనుగునపుడు మహాసభలయందును విషయనిర్ధారక సభలయందును ఆధ్వర్యతహించి సభాకార్యక్రమమును నెరవేర్చుచు గాక వత్సరము పొడుగునను జరుగు కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ కార్యసంఘసభల కన్నిటికినిగూడ సభ్యత్వత వహింపవలసి యు న్నుదిగాన నీ వార్తీయశతయందు నేనా ఘనభారమును వహింప జాలను. ఆ బాధ్యతలను నేను నెరవేర్చ జాల ను. ఆధ్వర్య పదవికి నా పేరుగూడ పేర్కొనుట యే దేశీయులకు నానుడుగల ప్రేమకు నిదర్శనము గాన నేనంతటితోనే తృప్తి నొందుచున్నాను. అధ్వర్యని నియోజించుట కధికారముగల సమ్మానసంఘము వారికిని రాష్ట్రీయసంఘములకును యితర నాయకులకును నేను జేయు నూచన ఏమనిన భారతదేశై శోధానుడగు గాంధీమహాత్మునే దేశీయులందరు నేకగ్రీరముగ నియోజి. పద. ను. దేశంబునెలనాటికి గాంధీమహాత్ముని యి తరనాయకులను దేశభక్తులను మనము చెఱ సాలలనుండి విడిపింపగలుగుదు మని నేనాశించుచున్నాను. అట్లు మనము విడిపింపజాలనివో ఆగ్రాసనము రిక్తము. నే యుండదగును కార్యనిర్వాహణార్థ మధ్యక్షకప్రతినిధిగా వేరొకరిని నియోజింప దగును. అందులకు దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారే అర్హులు లని నాఆభిప్రాయము. ఇవి నాఆభిప్రాయములు. దేశీయులు వీనిని బరపరచెదరని నమ్మెదనని బీఆమ్మగారు తెలిపి రని మజా మాల్ గారు హిందూపత్రికకు తంతివార్త నంపిరి.

వీరములు బేగ రాజుగారి శిక్షను మార్పుట

సింధురాష్ట్రమున నుక్కూరు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డగు వీ. చులు బేగ రాజుగారికి విధింపబడిన 2 ఏండ్ల కఠినిశిక్షను మార్చువలె నని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నూచింపగా 18 నెలలు కఠిన శిక్షను 6 నెలలు విడిచెయను అనుభవించుట ప్రభుత్వమువారు మార్చిరి.

రావల్పిండిలో నిర్బంధవిధానము

72 మందిని పట్టుకొనుట

సభలను నిషేధించుట

రావల్పిండిలో క్రొత్తగా 72 మంది అరెస్టుచేసిరి. కల్లు సారా దుకాణములకడ్డ నింకను బోధ చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసుప్రచారము జరుపు చున్నారు. 5 మైళ్ల లోపున సభలను జరుప గూడదని యుద్వ్యోగము ప్రకటించిరి పంజాబు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

బెంగాలు గవర్నరు

చిటిగాంగుమండలసంఘము

స్వాగత మియ్యగూడదని తీర్మానించుట ప్రస్తుత మనులలో నన్ను నిర్బంధవిధానమును తెచ్చి వెట్టిన ప్రస్తుత ప్రభుత్వకర్తలనుండు గవర్నరుగూడ నొక యు ద్యోగియగుటచే నతనికి స్వాగత మియ్యరాదని పంగరాష్ట్రీయ నందలి చిటగాంగు మండలసంఘ సభలో హెచ్చు మంది తీర్మానించిరి.

జగదంబాప్రసాద సుకులుగారు

పూచీకత్తు నిచ్చుట

కలకత్తాలో జగదంబాప్రసాదు సుకులుగారు ఆసహాయవాదియై కేసు చేయగా తాను 7 రోజులలో కలకత్తానుండి వెడలిపోయెద ననియు ఒక సంవత్సరమువరకు మరల రావనియు కాంగ్రెసు భిలాఫతు ఆందోళనములలో పనిచేయననియు ఏకభ లకును వెల్లననియు నతడు పూచీకత్తు నిచ్చెను. కేసు రద్దుచేయ బడినది.

దక్కన్ సభ

బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ భారతీయుల పరిస్థితులు

భూనా, జూన్ 19:—వారియజమాన్యమున బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ భారతీయుల పరిస్థితులను గూర్చి బహిరంగపత్రమును నిచ్చిరి. విద్యాభ్యాసమున ప్రవేశముగా రధ్యక్షుల వహించిరి.

ఇంతవరకు తమ ఆంతర్నివేదికమును రాయబారసభ్యులు ప్రభుత్వమునకు సమర్పించుటకు ప్రభుత్వమువారి ఆంతర్నివేదికను మెట్టుకును జెప్పటకు వీలుండదని వక్తలనిరి. కాని ప్రభుత్వముగ సా ఘిక రావకీయపరిస్థితులు బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ వారు పట్టించుకొని భారతీయుల సంఘముయొక్క పరిస్థితులను తెలియజేసెదననెను. కొన్నివరకును భూచీపడిన బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ కలసభోవుటకు ఆక్షేపణ యుండవలయు. ఈ ప్రిడిన్ దీవులను భారతీయులలో కద్దరితోగూడిన యేర్పాటుండవలయును. ఇవి జరుగును ఈ అధివేతములందు భారతీయుల స్థితిగతులను యభివృద్ధియేయుటకు విద్యాధికులగు భారతీయులకులు భూనాకొనవలెననిరి.

అధ్యక్షులు

ఆదిని ప్రాచీనభారతదేశపు అధివేతములు ప్రపంచవంతటను వ్యాపించినవియును గూర్చి ప్రస్తావించెను భారతదేశముగా నున్న భారతీయులకును ప్రపంచభాగములందున్న భారతీయులకును సుసహజతర ప్రతుష్టిరములు జరుగుచుండవలయు ననియు వ్యక్తీకరించిరి.

నాటి యుద్ధమున తేవారిగాను బాంబాయికి బయలుదేరిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల దుర్దశ

భూనా, జూన్ 19:—ఆంగ్ల వలస రాజ్యముల సహాయ కార్యదర్శి కంపాల పట్టణము నిర్మాణవిధానములో భారతీయులను ప్రత్యేకగూఢములకు పంపుటను గురించి అచ్చటి భారతీయులను సంతోషింపజేసిన కారమును బడసినట్లు సామాన్య భారతీయుల సంఘమువారికి నైహినుండి ఒక తంత్రీ వార్తను పంపెను. బాంబాయి భారతీయులకు సంఘము వారు తమ తీవ్రమగు వనమృత్తిని గలఁజుచు రాజ్యప్రతిభికి ఒక తంత్రీ వార్తను బంపిరి. నేటాలులో డిటెయిల గావించబడిన పట్టణేతర వర్తకుల లైసెన్సు గుఱుటయు, నగరమందలి వర్తకులచట్టము భారతీయులకు సాకేసముచేయ నున్నవని స్పష్టీకరించుచు వారికి కొకతంత్రీ వార్తను రాజ్యప్రతిభిపంపిరి. ఈ పట్టణముల లొంగించుటకు రాజ్యప్రతిభి స్వయముగ యూనియన్ ప్రభుత్వముతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపవచ్చునని భారతీయులకు సంఘమువారు నూచించిరి.

తిరువనంతపురం విద్యార్థులు - సమ్మెశీక్ష రద్దగుట

ఇదివరకు తిరువనంతపురములో కొంతమంది విద్యార్థులు సమ్మెకట్టుచే యేతు లైరి. వీరి తరపున హైకోర్టు న్యాయవాది అచ్చుతేజ్ పిళ్లెగారు విద్యార్థుల పక్షాత్తరమును దెలియజేయుచు విద్యార్థులు ముందు సత్వరరైన నర్తియందునని వారి తరపున తీమావణను గోరిరి. అందువలన ప్రభుత్వమువారు కరుణించి క్షమను రద్దు చేసిరి. ప్రస్తుతము స్థానిక సభ మేజిస్ట్రేటు ఎదుట విచారణ గావలసిన ఇద్దరి విద్యార్థులమీద మోపబడిన నేరమును గూడ లొంగించిరి. ఈ క్షమ విద్యార్థులు ముందు ప్రభుత్వోపాధ్యక్షుల ప్రవేశించుటకు అధ్యంతరము కావాలను.

చెన్నపురి ఆర్మీ గ్యము:— జూన్ 17 వ తేదీతో

ముగిసిన వారమునందు మదరాసు నగరములో 1000 మందికి 44 మతున మరణించిరి. అంతకు ముందటివారములో 1001 మందికి 42.8 శతున గలిగింది. మహావిక జ్వరముతో 25 మంది బాధపడి 26 మందిజచ్చిరి. లెరాతో నొకడు బాధపడి అతడు మరణించెను. అన్నిరకముల జ్వరముతో పీడించబడి 49 మంది జచ్చిరి. గతవత్సరమీ వారములో 1000 మందికి 27.8 శతున మరణములు సంభవించెను.

ఆంధ్ర ఖద్దరు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు ఖద్దరు శాఖవారి లేఖ

కటకము, 15-6-22

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘకార్యదర్శి గుంటూరు

ఆర్యా,

మీ రాష్ట్రముందలి ఖద్దరు ప్రచారకలసభకు నన్ను పంపవలసినదని కోరుచు మీరు సెల్ జమానాలు బహాజ్ గారికి పంపిన తంత్రీ వార్తను సకాలములో నందలేదు. తత్ఫలమే బయలుదేరి మీ రాష్ట్రముందలి ఖద్దరు పరిస్థితులను పరిశీలించుటకు నేను ముఖ్యుర దాసుగారిని ప్రార్థించినాను. బహుశం 28వ తేదీకి అతడు గంజాంమండలము నందలి బ్రహ్మపురం చేరును. అతని విచారణయందు మీరు దయచేసి మీ చేత నైనంత సహాయ మొసంగవలెను.

మీ కాంగ్రెసు సభలచే స్థాపించబడిన ఖద్దరు ఉత్పత్తి స్థానములలో నుమారు పందెండింటిని అతడు పరిశోధించునని విని మీరే నిర్ణయింపవచ్చును. ప్రతిమండలమున దొరికి రెండువోట్ల కఠినని మీరు పిల్చుకొనిపోవచ్చును. అచ్చటి ఖద్దరు ప్రచారకులు తత్త్వాత్మకే తమతక్కువను, బట్టలను, చేతిలోని గిలినసామును సిద్ధముగ పెట్టుకొని యుండవలసినవని మీరాజ్ఞాపించవలెను. ఇట్లుగల్గిన పక్షమున అతడు ఒకడొకరెందుమార్లు ప్రయాణము చేయుట అసవసరమగును. ద్రవ్యముకాలము వృధాగాకుండ మాడవలసినది మీ రాష్ట్రీయ ఖద్దరు కార్యదర్శిగారి తత్వంబుధమైన సర్వవిషయములు తెలిసినవారి యొకరినొకరిని యధురదాసుగారిని సంధించుటకు బ్రహ్మపురమునకు బంపవలెను. వారచ్చటినుండి మీరు కోరిన వోట్లను తెచ్చవలెను.

మీరన్ని విన్నపము చేసి నాపేరు 28 వ తేదీ లోగా చేరుట్లు స్వరాజ్యాశ్రయము కటకమును చిరునామాకు తంత్రీ వార్త నివ్యాపింతులు.

మధుర దాసుగారివద్దకు ఉత్తరదేశములో నిట్టి క్రితము నలుపుచున్నాడు. ఆతడేదీని బ్రహ్మపురము చేరుటకు నది మీకు ముందే వ్రాయును, అసహమైనవో తంత్రీ వార్తను బంపును. చిత్తశిరించవలెను. విధేయుడు,

(సం) లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తం,

అఖిలభారత ఖద్దరు శాఖాధికారి తరపున

బాంబాయి ప్రభుత్వ నివేదిక

బాంబాయి, జూన్ 19:—బాంబాయి ప్రభుత్వమువారి 1520-21 వ సంవత్సరపు నివేదిక ప్రకటించబడినది. కన్నాటు ప్రభుత్వ గారి రాక కాంగ్రెసు రాక కాసనసభలను పెద్దది చేసి ఎక్కువ మంది సభ్యులను నియమించుట, కర్మములు సకాలములో కురియజేయుట, తత్కాలముగ పంబులు తక్కువగ పండుట మున్నగునవి ప్రధానాంశములు. ఈసంవత్సరము నందు కాసనసభలో 19 బిల్లులు ప్రవేశపెట్ట బడెను. 21 చట్టములు గీకరింప బడెను రాష్ట్రమునందనేక ఫలములలో కాటకము ప్రబలెను. కాన నిరుద్యోగీయుల నేకులు బాంబాయి నగరము చేరిరి. భాజనపదార్థముల ధరలు విపరీతముగ పెచ్చిపోయెను. కాన నేరముల సంఖ్య పెరిగి పోయెను. బాంబాయి కర్మాగారములందలి కార్మికులలో నీ సంవత్సరమునందు ఆకాంతి విశేషముగ పెరిగిపోయెను. సహకారసంఘములు విశేషముగ నభివృద్ధి చెందలేను. పరిశ్రమల శాఖవారు కోరినవారికి తమనలవా నొసంగుచుండిగాని పరిశ్రమభివృద్ధి చాల తక్కువగ నుండెనుగాన ఇట్టి సహాయమును బడయగోరినవారత్యల సంఖ్యకులుగ నుండిరి. దేశమందలి వర్తకవ్యాపారములలో విపరీతమగు మామూలు కలిగెను. ఎరువతి వ్యాపారము తగ్గినను. కర్మాగారము లన్నిటియందు బట్టి ఆతివిశేషముగ తయారుచేయబడి చేతములోనే విక్రయింపబడుచుండెను. ప్రభుత్వము వారి ఆదాయముకంటె రు 14000000 ల క్షయ మెక్కువ అయ్యెను. ఆహ్లాదీ ఆదాయములో కల్లుఆంక్షల విలుమలవలన యధాప్రకారముకంటె నుమారు రు 5000000 ల లాభము ఎక్కువగ వచ్చెను.

చెన్నపేదారు హత్య నేరము

అత్తుణపురము, జూన్ 19—వై నేరములో 202 వ నెక్ పక్ష ప్రకారము ఈటెన్టీ వెన్నుగార్లమీద దివ్యూటీ కమిషనరు వారెనుగారు నేరమును నిరూపించిరి. వై వెన్నుగారిమీద 109 గాని 201 నెక్ పక్ష ప్రకారముగాని నేరమును నిర్ధారణ చేసిరి. ఈ నేరము అలహాబాదు హైకోర్టులో విచారింపబడును.

డి. బి. కేశవశిల్పగారికి గుంటకల్లుదగ్గర సన్మానము

బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ రాయబార వ్యయన కథ్యక్షులైన కేశవశిల్పగారికి గుంటకల్లు జిల్లా కలెక్టర్, తుమ్మచర్ల, గుత్తిరెలు ప్రేమచూర్ణ ప్రభా సన్మానించి. యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు తిరుమలప్పగారు తెలుగున పద్యరూపకముగ సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. శిల్పగారి స్నేహితులు పట్టణముండున్న వీరలకు అన్నదాన మొనర్పిరి. విశేషములకు బోయి లోడి భారతసాధకులను జూచి మాట్లాడుటకు భగవంతుడు తమకు ఆరకాశము గలఁజేసినందులకు ఎంతయు కృతజ్ఞుల జూపిరి ఇంకను తమకోరికమును ప్రజాసేవార్థము వినియోగించుటకు నుఖముగ ఇంటికి తిరిగి తేరినందులకు ఆదయామయని కొనియాడిరి.

తూర్పు తుమ్మపాళా. రమీయనులవై తిరుగబాలు

పినివర్—జూన్ 19, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ బాగునా తూర్పు తుమ్మపాళాలో రషియనులవై తిరుగబాలు గలెనె అనుకొనుచున్నారు. పినివర్నుండినచ్చు ప్రతి బాట సారి యు, ఈవిషయమై క్రొత్తకథను తెలియజేయు చున్నాడు. స్వతంత్రరాజ్యప్రదేశములందు ఆఫ్ఘన్ స్థానమున రషియనులకును యుద్ధము ప్రారంభమాయెనని వదంతులు ప్రచురముగబుట్టివని. ఈ కథలన్నియు అధ్యక్షుకాని బోల్షివిజము సిద్ధాంతముల పట్ల ప్రతిపూలభావముగల ముసల్మాను ఎడ ప్రజలకు చాలకలికు స్వానుభూతియత్రము కాలగోకు కానించుచున్నది.

ఆఫ్ఘనిస్తానములో నిజస్థితిలను ఈబాటసారలు తెలియజేయు సంకుల సాధారము జేసికొని విషయ జెప్పవీలులేదు. బాఖారాసోవియటులపట్ల ప్రభుత్వములోనే భిన్నాభిప్రాయములు పొడ జూపినవి. కొంతమంది సోవియటుల పట్ల కలికు నకు ప్రతిపూలు గల నున్నవారి లో పోయిచున్నారు. వీరు బోల్షివిజు అధికారల ఉత్తేపు మీదనే ఇట్లుజేయుచున్నారు. ఇరులుగూడ తిరుగుబాటు లో జేరిరి. ప్రతిపూలలో ఆజ్ఞేదేస్సు, టర్కొమెన్, జెజ్కార్జీములుగూడ వానినాయకులతోను ఈసంతి సానించుచున్నారు ఇతర వర్తములు గూడ స్వతంత్రముగ పోయిచున్నవి ఈపని అంతయు ఎవ్వర పాసాగారి ఆజ్ఞాను సారముగ జరుగుచున్నది. యెయనూముకు వామకర్మభాగంబు బాఖారాకు బోవునోడుమీద ఉన్న లోయకై మొచ్చు ముఖ్యమైన పోరాటము జరిగెను. దీని వేలవధ్యలో తిరుగుబాటు, ర్విక వారు స్వాధీనము జేసుకొనిరి వదంతులు బుట్టివని. కర్కీగు బాగుగూడ అవ్యాయకరముగ నున్నవి. అనేకమగు ముఖ్యపట్టణములమీద జయప్రదముగ దొమ్మిల్చిరి. కాని ఇంతవరకు ప్రాణాధారమగు ముఖ్య స్థానముల నన్నిటిని బోల్షివిజులే స్వాధీనములో నుంచుకొనిరి. ముదేమి జరుగనో గోచరించుటలేదు శత్రువు వర్త ఆయుధములేవి ఉన్నవో, ఆర్థికసంపత్తి ఎట్లున్నదో, బోల్షివిజుల ఉద్దేశములు ఏర్పాటు లెవ్వయో తెలియుటలేదు. ప్రతిమధ్యమునకు మహ్మదీయ నైస్వయము అక్షిన్నచానికంటె నుంచి నీతియందున్నది. తమ శత్రువులకు ఒక్కచుట్టడిని ముంచెత్తు ప్రయత్నములను సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ జేయునట్లు గాన్పించెను. పరిస్థితులను తమస్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు శక్తిలేదనిగాని వారికట్లు ఉద్దేశ్యమే లేదన్నట్లుల నున్నదని యనుకొనుటమాత్రము అపాయకంబు.

గుంటూరు

గవ్వరుగారి రాక.

(స్వక్రీయ విలేఖనింపి)

జూన్ 19:—గవ్వరుగారి రిచటకు జూరై ప్రారంభమున కత్తుని తెలియుచున్నది. వారిని సన్మానించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇవట నిర్మింపబడుచున్న పోలీస్ థామసునకు వారు ప్రారంభోత్సవము గావించురు. మ్యూనిసిపలు సంఘము వారు సన్మానపత్రమును సమర్పించురు. ఇందుకు 200 రూ.లు మంజూరు చేయబడెను.

మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులు

ఏకా లక్ష్మీనరసింహంగారు బస్వయ్యగారు, మెకట నుబ్బయ్యగారు, మెకటేళ్లగారు తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామా యచ్చిరి. వీర దయ ఆసహాయవాదులు. రాజీనామాలుకు కారణము లింకను తెలియలేదు.

లాహూరు పత్రికాధిపతుల కేసు

13 వ తేదీని వందేమాతరం, తిలకింపత్రికాధిపతులవై తేడిన కేసు విచారణజరిగినది. ముద్దాయిలు వాదించలేదు. ఫిర్యాదీలు సాక్షుల పట్టిలను దాఖలు చేసిరి. 21 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేది

మంగళవారము

నిజము వెల్లడియగుట

—:~::~~:—

నిజమెంతదాచినను దాగనేరదు. కట్టుకథల నెన్నిటిని బుట్టించినను, వానిగుట్టు బయల్పడకమానదు. బాల్మికికూలి బంగారము గాంధీకిని వారి యనుచరులకు చేరుచున్నదనువార్త నొకదానిని మార్చింగుపోస్తుపత్రికా విలేఖకుడు పంపెను. ఇంగ్లండులో లేనిపోని భయమును పుట్టించుట కిట్టివార్త లెన్నియో వెలువడుచుండును. సామాన్యముగ నివి యన్నియు నబద్ధములనియే తుదకు తేలును. ఇట్టివార్తలను ప్రచురించుటలో మార్చింగు పోస్తుపత్రిక పెట్టినది పేరు. ప్రసిద్ధిపొందిన లండను టైమ్సుపత్రిక గూడ ఇట్టి దౌర్బల్యమునకు లోనగుచుండును. టైమ్సుపత్రికాసంపాదకులగు విక్ హాము స్టీడుగారు జనోవాసమావేశమునకు వెడలియుండిరి. లాయడుజార్జిగారు ఫ్రెంచివారిని గూర్చి తీవ్ర నిరసనవాక్యముల బలికినటుల, స్టీడుగారు టైమ్సుపత్రికలో ప్రచురించెను. ఇంగ్లండులోను ఫ్రాన్సులోను, ఈ ప్రకటనము కలవరము బుట్టించుటయగాక, జనోవాసమావేశము తిన్నగ నడచుటకే అభ్యంతరము గలిగించెను. ఫ్రెంచివారికిని, ఇంగ్లీషువారికిని అదివరకే రాజుచున్న మనస్పర్థలు మరింత యధికములయ్యెను. స్టీడుగారు ప్రచురించిన కథ, కట్టుకథయని లాయడుజార్జిగారు పిమ్మట ప్రచురించియుండిరి. స్టీడుగారు మాత్రము ఇండుల కంగీకరింపక, తాను సత్యమునే ప్రచురించినటుల వాదించుటయగాక, ఇతరులు తెలిసిన వాక్యములనుగూడ తన కాధారముగ నైకొనెను. టైమ్సుపత్రికకు గల పలుకుబడి సామాన్యము గాదు. లాయడుజార్జిగారన్ననో ఇంగ్లండునకు ప్రధానమంత్రులు. టైమ్సుపత్రికాసంపాదకుని మాటలనే నిజమని నమ్మవలయునా, లేక లాయడుజార్జిగారి మాటలనే నిజమని నమ్మవలయునా? పత్రికల కల్పనలకు బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్తలే గురియగుచుండ, ఇతరులగూర్చి చెప్పనెల? గాంధీ యద్యమముపై తల యొకరాయిని విసరుటకు బూనుకొనిన పత్రికలకు ఎట్టి యవకాశము లుండవు? మార్చింగు పోస్తుపత్రికలో ప్రచురింపబడిన యమూల్యవార్తను, రూటరు ఇంతదూరము తొలిద్వారా పంపియుండెను. ఇందు కొరకు కనిపెట్టుకొనియుండిన మద్రాసు మెయిలు పత్రిక, కవార్త యరుదెంచుట వండుగయే గద.

ఈవార్తలోని సంగతులు నిజమా అబద్ధమాయన సామాన్యలోచన నయినను, ఈ పత్రిక గావింపలేదు. మిఠుమిక్కిలి దీనికి మెయిలు పత్రిక మెరుగువెట్టెను. పువ్వులు కాయలు కేల్పించెను. గాంధీయు, వారి అనుచరులును బాల్మికికూలి బంగారము నాశించి, వాల్మీకింద కూలీలుగ బనిచేయుచున్నారు గాని, దేశాభిమానముచే గాని త్యాగబుద్ధిచేగాని ప్రేరేపితులు గాలేదని, మెయిలుపత్రిక స్పష్టముగ వ్రాసెను. ఇంతటితో నాగక, గాంధీమహాత్ముడు రుష్యా బంగారు రూబులునాణెములను స్వీకరించుచున్నటుల చిత్రపటమును ప్రకటించి, తన చాకచక్యమును కనుబటచెను. ఇట్టి కథలను, ప్రాజ్ఞులెవరును అంగీకరింపజాలరు. మహాత్ముని యద్యమము కేవలము

స్వశక్తిని ఆధారపరుచుకొనుచున్నది. విదేశముల సహాయము నాశించుట లేదు. ఇంగ్లండులో ప్రచారము సయితము నాపీతైచెను. సత్య, అహింసా ధర్మములపై నాధారపడియుండెడి మహాత్ముని యద్యమము రుష్యా బంగారము నాశించునా? రుష్యా బంగారముకొరకే బని చేయుచున్నచో, వేనకువేల దేశధర్మముల కోర్టులలో వాదించకుండ, కారాగృహబాధలను బుద్ధిపూర్వకముగ స్వీకరింతురా? మేమిదివరకు సూచించినటుల, బాల్మికికూలి ఒక ప్రత్యేకసంఘముపై దాడి వెడలుచున్నాడు. చార్జన్యమును సాధనముగ చేసికొనుచున్నారు. మహాత్ముని యద్యమములుగాక, అన్నిసంఘములకును ధర్మమార్గమునందు సమన్వయము గుమర్చుచున్నది. చార్జన్యమువంక బోక, అహింసనే సాధనముగ నైకొనుచున్నది. ఇట్టి యద్యమమునకు బాల్మికికూలి సహాయము జేయుటగాని, బాల్మికికూలి ద్రవ్యసహాయము నీ యద్యమము గ్రహించుటగాని, సంభవింపదు. మితవాదియును, సోషలు రిఫార్మరు పత్రికా సంపాదకులు నగు కే నటరాజునుగూడ, మొన్నటిదినము బొంబాయిలో ముచ్చటించుచు, బాల్మికికూలి సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు డబ్బు పంపుచున్నారనుట సత్య విరుద్ధమని బలికిరి. స్వరాజ్యసంరంభము ద్వేషముచే పురికొల్పుబడలేదనియు, గాంధీకి సంబంధించినంతవరకు కాంగ్రెసు యద్యమమునందు జాతివైషమ్య మెంత మాత్రము లేదనియు, గాంధీ మహాత్ముని కన్న ద్వేషరహితు లింకొక రుడబోరనియు, ఇంగ్లీషువారికి మహాత్మునికన్న నెక్కుడు స్నేహితులుండరనియు, మహాత్ముని జయిలులో బెట్టి జాతీయ సమస్యల నిర్వహణమునందు వారి పలుకుబడి లేకుండ జేయుటకన్న, బ్రిటీషు సామాజ్యమున కెక్కుడు నష్ట ముండబోదనియు, నటరాజునుగూడ ఖండితముగ బలికిరి.

మహాత్ముని స్వభావముగూర్చియు, వారి యద్యమప్రేరేపకగూర్చియు, అమెరికాలో సదభిప్రాయము వ్యాపించుచున్నది. ఇంగ్లండులో సయితము దురభిమానరహితులు, మహాత్ముని యద్యమ ప్రాశస్త్యమును గ్రహించుచున్నారు. మహాత్ముని సంబోధనము హిందూదేశమోక్షమునకే గాక, ప్రపంచశాంతి రక్షణకును, లోకక్రేయమునకును అనుకూలించునని భావించుచున్నారు. నాగరిక ప్రపంచ మెటుల భావించుచున్నను, మెయిలు పత్రికమాత్రము తనతోంటి యభిప్రాయమును మార్చుకొనక, గాంధీ పరమదుర్మార్గుడని వర్ణించుచున్నది. మార్చింగు పోస్తుపత్రికా వృత్తాంతము నందెంతవరకు సత్యముగలదో, డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు పత్రికకుచేరిన ప్రత్యేకతంతివార్తబట్టికనుగొనవచ్చును. బాల్మికికూలి ప్రచారమునకు నెలపుజేసిన డబ్బు లెక్కును, రుష్యా సాంఘికవాదుల కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు పరిశీలించుచుండిరట. మూడుకోట్ల బంగారు రూబులుకులెక్కుగనుమించలేదట. ఈ ద్రవ్యమును వ్యవహరించుచున్న జనోవాఫ్ గారిని కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు మూడుకోట్లడబ్బుకు లెక్కను తెలుపవలయునని గోరగ, జనోవాఫ్ గారు మొదట వివరములను తెలుపుటకు నిరాకరించెరట. కార్యనిర్వాహకు లింతటితో సూరుకొనక బలవంతపెట్టగ, ముప్పదిలక్షల రూబులు జనోవా సమావేశమునకు సంసిద్ధపడుటకు ఖర్చయ్యెననియు, డెబ్బదిలక్షలు ఇంగ్లండులోని హైందవ జాతీయవాదులకు ప్రోద్బలమొసగుటకును, మిగిలినసొమ్ము జర్మనీకిని ఇటలీకిని సరిహద్దులనున్న రాజ్యముల విప్లవకారుల కిచ్చుటకును ఖర్చయ్యెననియు, జనోవాఫ్ గారు బలికిరట. జనోవాఫ్ గారు దెలిపిన పై కథను కార్యనిర్వాహక

సంఘమువారు నమ్మలేదు. ఈడబ్బులెయు వేరువిధముగ ఖర్చుపడియుండునని, వారు భావించెరని వార్త దెలుపుచున్నది. కార్యనిర్వాహకులే జనోవాఫ్ గారి వాక్యములను నమ్మనపుడు, ఇతరులు వీనినెటుల నమ్మగలుగుదురు? మూడుకోట్ల రూబులు ఏభియో యొకవిధమున దుర్వినియోగ మైయుండును. లెక్కలనడుగగ నేమియు జెప్పజాలక, జనోవాఫ్ గారు నోటికివచ్చిన కర్బులను సూచించియుండురు. అందుచేతనే, జనోవాఫ్ గారి గాలికబుర్లు నమ్మకమును పుట్టింపలేదు. త్రాడు బొంగరములేని యీసంగతి నాధారపరచికిని, యల్లికజేయుటవలన, లాభ మేమాత్ర ముండదు.

ఇంగ్లండులోని హైందవ జాతీయవాదులకొరకీధన మొసగిరని, ముహూర్త మాత్ర మంగీకరింభినను, అక్కడివారికిని గాంధీకిని సంబంధమేమి? విదేశములలోనున్న భారతీయులకు పలువిధములగు ప్రేరణ లుండవచ్చును. అందుకు గాంధీగాని, వారి యద్యమముగాని బాధ్యత వహింపజాలవు. ఇట్టి కట్టుకథలవలన మోసపోవువా రెవరును ఉండజాలరు. గాంధీయద్యమము స్వీయప్రాశస్త్యముచేతనే వృద్ధిచెందుచున్నది. ప్రపంచమునంతను తత్కారణముచేతనే ఆకర్షించుచున్నది. అపవాదముల నెన్నిటిమోపినను, యద్యమమునకు కళంకము గలుగజాలదు. ఇయ్యది విజయముగాంచుట గాని, అపజయము వడయుట గాని, ఉద్యమావలంబుల శీలముపైననే ఆధారపడియుండును. నిర్బంధముల వలన గాని, దూషణ తిరస్కారముల వలన గాని, యద్యమమునకు భంగపాటడవదు. సత్యఅహింసా ధర్మములను, విడనాడుటచేతనే, ఉద్యమమునకు కళంకము వాటిల్లును. ధర్మమార్గమును విడువకుండుటకు, వలయు, ధైర్యోత్సాహము భారతీయుల కలవడు గాక!

మాంటాగు ప్రభువు

హైందవవాణిజ్యము

మాంటాగుగారి సోదరులగు మాంటాగు ప్రభువుగారికి, ఇండియాప్రభుత్వము తనయక్కరల కొరకు విధించిన సుంకములు గిట్టుటలేదు. మోటారుబండ్లపై కడచినబడ్డెలో 100-కి 10 డి చొప్పున సుంకము హెచ్చుచేయబడెను. ఇందుకు కారణము, గాంధీమహాత్ముని ఆందోళనవలన కలిగిన ద్రవ్యపులోటు అని, మాంటాగుప్రభువు దెలుపుటలో, మామూలు ధోరణిచే అనుసరించుచున్నాడు. మహాత్ముని యద్యమమువలన, మిలిటరీఖర్చు తగ్గనలెను, గాని, హెచ్చుటకు కారణము లేదు. ప్రస్తుతము ప్రబలిన ప్రశాంత వాతావరణమునకు ఫలితముగ, ప్రభుత్వవ్యయము తగ్గనలసియుండెను. అందుకు మారుగ, సరిహద్దు పోరాటములు సర్వసంపన్నములు, మొదలగు ఖర్చు లెన్నియో జేరి వ్యయభారమును అతిశయింపజేయుచున్నవి. అనవసర నిర్బంధములవలన, వ్యయ మధికమగుచున్నది. ఆ విషయమటుండ క్రొత్తసుంకములవలన, బ్రిటీషు మోటారువర్తకము తగ్గిండులకు మాంటాగు ప్రభువుగా రెంతయు గుండుచున్నారు. చౌకయగు అమెరికా ఖోర్డు మోటారుబండ్లను, క్రొత్తసుంకములంతగ బాధింపవని, మాంటాగు ప్రభువు యుద్దేశము. అమెరికనుబండ్ల కందుచే ప్రోత్సాహము గలుగుచున్నదట. ఇట్టి యనర్థమును తొలగించుటకు, హిందూదేశమున ఇంపీరియల్ ప్రెఫరెన్సు పద్ధతి నవలంబించి, బ్రిటీషు మోటారు బండ్లకు మాత్రము తక్కువ సుంకము లుండునటుల ఏర్పాటు జేయవలయు నని, మాంటాగుప్రభువు కోరు

చున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శియు, పార్లమెంటు సభ్యులగును, ఇందు నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని బలవంతపెట్టవలయునట. ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్యువల్ థింగ్ గూర్చి ఉత్సాహము కనుబడిచెడివారు, సామ్రాజ్యమునందు హిందూ దేశము నిజముగ నాక్రమించెడి స్థానమును పాటించుట లేదు. భారతీయులకు స్వదేశమునందు స్వాతంత్ర్యము లేదు. వారి జన్మస్వాతంత్ర్యములు సయితము నిరోధింపబడుచున్నవి. ఇక సామ్రాజ్యమునందలి ఇతర భాగములలో, భారతీయులను పలువిధముల నవమానపరుచుచున్నారు. వారిని ప్రత్యేక పుగూడములలో నుంచుచున్నారు. ఇతరవిధముల వారికి నిలువనిక లేకుండు జేయుచున్నారు. అధినివేశ భాజ్యముల చర్యలకు బ్రిటిషుమంత్రులు మారు మారుతూట లేదు. ఇట్టి స్థితిలో వాణిజ్యవిషయమున మాత్రము హిందూదేశము సామ్రాజ్యభిమానము గనుపరుపవలయు ననుట ఎటుల పొసగునో తెలియకున్నది. హిందూదేశపు వివిధాన్నికలలో లోటుగలిగినను సరియే. బ్రిటిషు మోటారుబండ్లకు మాత్రము సుంకమును తగ్గింపవలయునని, మాంటాగూ ప్రభువు కోరుచున్నాడు. హిందూదేశము బ్రిటిషు సరకులపై ప్రత్యేకాభిమానము చూపుటకు, వీరికి మరియొక కారణము గనుపించుచున్నది. హిందూదేశము బ్రిటిషు మార్కెట్టులలో తరుచుగ ఋణము గోరుచున్నదట. బ్రిటిషుధనికులు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఋణము నిచ్చినందులకు ఫలితముగ, బ్రిటిషు వర్తకమునకు హిందూదేశము సహాయము జేయవలయునట. ఇట్టి యభిప్రాయమును తెలుపుటకు మాంటాగూ ప్రభువుగా రొక్కరే ప్రథములుగారు. ఇంతకుమున్ను పార్లమెంటు సభ్యులు కొందరిట్టి వాదమునే కావించియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఋణమిచ్చుట, దయాధర్మముచే గాదు. లాభము సంపాదించవలయుననియే, ఋణమిచ్చెదరు. ప్రత్యేక శాసనము లేకున్నను, బ్రిటిషు సరకులనే ఇండియా విశేషముగ కొనుచున్నదని, వికటరుటనుగారు ఇదివరకు పార్లమెంటుసభలో చెలిపియుండిరి. బ్రిటిషు ధనికులు ఋణమియ్యక పోయినను, హిందూదేశము మరియొకచోట సుపాదించగలుగును. అందుకు వీలు లేకబోవుచో, రైల్వే నిర్మాణము మొదలగు వ్యయకరమగు పనులు కొంతకాలమాగినను మునిగిపోవునది లేదు. ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెన్యువల్ ప్రవేశపెట్టుట కిది యొక కారణముగా నేరదు. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఇందు నిమిత్తము పనిబానియెకల, అనుకూలమగు సరతులు లభించుటకు లాంకుమైరు కన్వెన్షీలుగలసి ఆందోళనము సలుపునని, మాంటాగూ ప్రభువు భయపెట్టుచున్నాడు. పార్లమెంటుసభ్యుల కీ సంగతులను ముందుగ తెలిపి, తీవ్రప్రహారము సలుపవలెనని వీరి యుద్దేశము. బ్రిటిషు సరకులపై సుంకములను తొలగింపనిచో, హిందూదేశమునకు బ్రిటిషువారు ఋణము నొసగరని ఖండితముగ చెలుపవలయునట. క్రస్తుత పరిస్థితులలో బ్రిటిషు వర్తకుల ఆందోళనము సఫలమయిన స్థానభ్యర్థముండదు. మాంటాగూ ప్రభువునంటి పలుకుబడిగల ధనికుడు ప్రోద్బలపరుచుచుండ, ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి లొంగి పోవచ్చును. సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు ఎప్పుడు పట్టిన నక్కుడు పెన్నునుదుకొని తేచిపోవుటకు అనకాళి మొసగిన పీలుప్రభువు, లాంకుమైరు, కన్వెన్షీ వర్తకులకు ఆపాటి సౌకర్యములను కలిగింపజేసి వివిధమునజూచినను, భారతీయులు తమదేశపు వ్యవహారములను తామే నిర్వహించుకొను సధికారమును త్వరలో సంపాదించునగాని, ప్రయోజనముండదని స్పష్టమగుచున్నది.

మద్రాసు కార్పొరేషను
1920-21 సంవత్సరపు మద్రాసు కార్పొరేషను రిపోర్టు నిపుడు ప్రకటించుట వలన లాభముండదని, చెలుపనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారి విమర్శనము ప్రాతివిషయములను వివరించుచున్నది. నివేదికవత్సరమున జరిగిన 12 ఎన్నికలలో, ఎనిమిదింటికి పోటీయుండెను. 100-కి 11 వంతున వోటర్లు తమ హక్కులను చలాయించిరి. 7687 వోటర్లలో 4673 మంది వోటు నిచ్చిరి. వీరిలో 3964 మంది పురుషులు. 709 మంది స్త్రీలు. స్త్రీలసంఖ్య ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. 48 సభలు జరిగెను. సగటున 31 మంది హాజరగుచుండిరి. క్యాపిటలు అక్టోబరుక్రింద, కార్పొరేషనుకు నీటి సప్లయకి డ్రెయినేజీగాను 5 లక్షల గ్రాంటులును, 5 లక్షల ఋణమును నియబడెను. 14 లక్షలు ఖర్చుపెట్టబడెను. దీనిలో విశేషభాగము నీటి సప్లయ డ్రెయినేజీ వ్యయపడెను. మామూలు రివిన్యూక్రిందవచ్చిన 47 లక్షలలో 34 లక్షలు పన్నులద్వారా చేకూరెను. వృత్తిపన్నులు హెచ్చుట చేతను, పోర్టుట్రస్టులపై పన్ను విధించుటచేతను, హెచ్చురాబడవచ్చెను. చెన్నపురిలో రెండు మ్యూనిసిపలమార్కెట్టులే గలవు. మిగిలిన నలువదిరెండు మార్కెట్టులును ప్రైవేటుమార్కెట్టులే. ఎక్కడు మ్యూనిసిపలమార్కెట్టులను కట్టుట గూర్చి యోచించుటకు కార్పొరేషనువారి రొక కమిటీని నియమించిరి. రోడ్లమీద 6 లక్షలకుపైగ వెచ్చింపబడెను. రోడ్ల స్థితి కొంతవడి తీర్చిచేసిన ప్రభుత్వమువారియుద్దేశము. క్రొత్తనీటి డ్రెయినేజీవనులపై ఇంతవరకు 119 లక్షలు వెచ్చింపబడెను. పనిపూర్తియగుసరికి 279 లక్షలగునని తలంపబడుచున్నది. ఇంత వ్యయమగుచున్నను పరిశుద్ధమగు ఉదకము సప్లయగుటలేదు. డ్రెయినేజీ ఏర్పాటులును తృప్తికరముగ లేవు. నిర్బంధవిద్యను గూర్చి యోచింపవలెనని, ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషను అధికారులను కోరిరి. అందుకు ఫలితముగ గాబోలు నిర్బంధ విద్యావద్ధిని కార్పొరేషనువారి పుష్కల ప్రవేశపెట్టు నెంచుచున్నారు. కార్పొరేషనుకు సంబంధించిన ఆరోగ్య నివేదికనుగూర్చి ఇంకొకమారు వ్రాసెదము.

కరాచీ మ్యూనిసిపలసంఘము: నిర్బంధితులు
కరాచీ మ్యూనిసిపల సంఘసభ్యులలో, మహమ్మద్ ఖాను, వ్యాస అనువారలు కార్యాచరణమున నిర్బంధింపబడియుండిరి. మార్చి 6 వ తేదీనుండి ఆరుమాసములవరకు మ్యూనిసిపల మిషింగులకు తాము హాజరగుటకు వీలులేనందులకు వారు సెలవిప్పింపగోరి. మ్యూనిసిపలు చట్టముక్రింద, వీరిని సభ్యత్వమునుండి తొలగించుట కధికారము లేదని, అధ్యక్షులు సభలో చెలిపిరి. ఇరువురు నిర్బంధితుల కోర్కెను మ్యూనిసిపలు సభ్యులే కంగ్రీవముగ సంగీకరించి, తమ యాచిత్యమును నుబలపిరి. కారాగృహనిర్బంధములు, నిర్బంధితుల కారవమును తొలగించుటకు మామగ అతిశయింపజేయుచున్నవని వేరుగ చెలుపనక్కరలేదు.

బర్మా సంస్కరణములు
ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము హిందూదేశమునందు విఫలమైయుండు, బర్మాలో నది జయముగాంచినదని, అనుభవపూర్వకముగ నీసంగతిగోచరించిననుగూడ, బర్మాలో వర్ణవిధానమే మరల ప్రవేశపెట్టబడెను. బర్మీసుసంఘమువారి పుష్కల సమావేశమై ద్వంద్వ ప్రభుత్వవద్ధి సంగీకరింపవీలులేదని తీర్మానించిరి. సున్నా సంస్కరణములను బర్మాప్రజలు స్వీకరింపజాలరు. హిందూదేశము

నందువలెనే, ప్రజాశయములకువిరుద్ధముగ కొందరు శాసనసభ్యులలో బ్రవేశింపవచ్చును. కాని, వీరు ప్రజాప్రతినిధులు గాజాలరు. ప్రజాశయముల నెంతవరకు తృప్తికరింతురో, అంతవరకు వ్యవహార మిట్టి విషమస్థితియందే యుండును.

స్థానికవార్తలు

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘము: ఈసంఘము జూన్ 28-న తేది బుధవారమునాడు విజయవాడయందు గూడగలదు. జాతీయమహాసభ కధ్యక్షులనియామకము. ఖద్దరు నిర్మాణము, రాజకీయ పరిస్థితులు కార్యదర్శి నిర్ణయించెడి యితరవిషయములు చర్చించి నిర్ణయింపబడును. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘమును విజయవాడయం దాసమయముననే కూడగలదు.

తపాలు ప్రకటన: మారిషసుకు పంపబడు జాబులు జూన్ 28 వ తేది సాయంకాలము 7 గంటలలోగ జేరరలు పోస్టాఫీసులో పోస్టుచేయవలెను.

నెల్లూరుజిల్లా సహకారసభ: నెల్లూరుజిల్లా సహకారసభ నాలుగవ సమావేశము యీ నెల 24, 25 తేదీలలో నెల్లూరులో పురమందిరమున సమావేశమగును. హైకోర్టు పేజీలు యం. చంగయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. అవినవాస సంఘాధ్యక్షులు ప్రకటించుచున్నారు.

శ్రీమినాటి కళాశాల: చివరిసంవత్సరమునందలి ఆర్. యం. అన్నామలశెట్టిగారిచే స్థాపింపబడిన శ్రీమినాటి కళాశాలయం దీసంవత్సరము వి. ఎ. క్లాసుకూడ ముందుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. ఈసంవత్సరమున కళాశాలలో యీ నెల 29 వ తేదీని సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు సభ జరుగును. కట్టించు రామలింగారెడ్డి ప్రారంభవహోత్సవము జరిగెదరు.

శ్రీపుండరిక వరదసభ: వైసభవారి అధ్యక్షతన చెన్నపట్టణము గోవిందప్పనాయుని పీఠి 62 నెం ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుసామి శెట్టి అండు కంపెనీవారి కార్యాలయ భవనమునందు కీర్తిశేషులయిన పండిత. టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి కీర్తనలకు బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణాచార్యులగల్గ జయపథు రామాయణకథాని యందలి పంచకటిగమనము అను కథను 21-6-22 బుధవారము రాత్రి 8 1/2 గంటలకు హరికథా కాలక్షేపరూపకముగా జయపథును.

కన్యింపకుండుట: జార్జిటవును ప్రోగ్రెసివు యూనియను పాఠశాలలో చదువుచుండిన వి. రామనాథమను నొక 11 సంల వయస్సుగల తెలుగుబాలుడు నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలనుండి కన్యింపబడెను. పొట్టివాడు. ఒక నల్లకోటు, ఎర్ర పట్టుటోపి, కాళ్లకు వేడికడియములు ఉండును. కృష్ణగిరికి వేర్లదనని అతడు చెప్పెనట. కాని ఆతనికద్ద సామ్యులేకుండెను. అతనికెక్కడనుండునని, వివరములను మద్రాసు కృష్ణయ్య అ పీఠి 6 వ నెంబరు ఇంటియందుండు వి. సుబ్బరేణ్యుగారి పేరుట వ్రాసిన, వారు కృతజ్ఞతతో నుదుకొందురు.

వచనములు

- ఈక్రింద పేర్కొనబడినసంఘమువారు రాటముపై వడికిన నూలును కొనుటకు నిర్ణయమన్నాని ప్రకటించబడినది.
- (1) సభ్యుల సంఘము 28 ఏడాదియారు కోసలు కి డిజార్జిటవును
 - (2) కృష్ణాజ్యోతి ప్రోగ్రె. 8. బ్రాడ్వే జార్జిటవును
 - (3) మహాత్మా ప్రోగ్రె. 8 బ్రాడ్వే- జార్జిటవును.
 - (4) రాంజీకల్యాణి కంపెనీకి టంకకాలపీఠి సాహుకారుపేట
 - (5) కాయగెను ఖద్దరు యంత్రాలయము నానాయక స్వామినాయకనుపీఠి పులియాకాతోపు. చూడే.
- ఇనాందాను అబ్దుల్ హసీంసాహేబు 14. థాకరు పీఠి, ఖాళువాకను

అలిగూడు ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయములో కృష్ణభారమును కల్గించివేయుటకోక మిత్రవ్యయవిచారణసంఘము నియమించబడెను.

పదేశవర్తలు

బొబ్బిలికుల ధనము

నిజవిషయములు

భారతదేశమున వెచ్చియుండు యనత్యము

లండను, జూన్ 18:— కన్యకు కన్యకానిష్ఠులకును వారి కార్యనిర్వహక వర్తమువారు అంతర్జాతీయ బొబ్బిలికుల ప్రచారక సంఘమువారి ఆహ్వానములను పరిశీలించుటకు గడంగి గా నందు రికోట్లూరిల్లినాణెముల కన్యకునును వివరములు గానింపలేదు. ఈవిధికి అధ్యక్షుడు డా. జి. న. పోపుగారు ప్రథమమున ఆమెత్తము కన్యకునును వివరములు చెబుట నిరాకరించెను. కాని సంఘము వా రాయనను చాల బలవంత మొనర్చగా జెనోవాసమావేశము కందర్బమున 80 లక్షల రూపాయలు వెచ్చింపబడెననియు, ఆ గ్లదేశములోని భారత జాతీయవారులకొకట 70 లక్షలు వెచ్చింపబడెననియు నీయన నుడివెను. మిగిలిన మొత్తము జర్మనీ, ఇటలీ మొదలగు దేశములందు తిరుబాటుదారులకొకట వెచ్చింపబడెనని చెలివెను. జెనోవాపుగారు లెక్కలు లేకుండా నోటితో జెప్పిన ఈకథను కార్యనిర్వహకవర్తమువారు నమ్మలేదు. ఈమెత్త మందులకు వెచ్చింపబడలేదనియు మరి ఇతరకార్యములకొకట వెచ్చింపబడి యుండు ననియు కార్యనిర్వహక సంఘమువారు రహస్యమిచ్చుచున్నారు.

పాయింకేరుగారి వర్తకులను

ప్రధానామాత్యుల సుప్రదింపు

లండను, జూన్ 18:— పాయింకేరు గారును, పాయింకేరు సతియు వెర్దను యూనివర్సిటీ సాంకేటికొత్తకమును దర్శించుటకు లండనుకువచ్చిరి. పాయింకేరు గారును మార్షలు వెర్దెనుగారును గడిదమున వర్దనుచాలెంజికప్పుపోలో పందెములను గాంచిరి. దీనియందు పరాసువారిని ఇంగ్లీషువారికించిరి.

సాయంత్రము బ్రిటిషు సహాయక సంఘమునందు స్త్రీల సంఘమువారు అతిథులకు విందుసంగిరి. దేర్భిప్రభు వధ్యక్షితి వహించెను.

లాయడు బాబ్బి గారు పాయింకేరుగారికి సోమవారమున విందు గావించెదరు. ఆసమయమున లాయడు బాబ్బి గారును పాయింకేరుగారును చాలముఖ్యవిషయములను గురించి సంప్రదించెదరు. సమీపప్రాంతసమస్య పోలీసుసమావేశము జర్మను నవ్వపరి హరములు మొదలగు విషయములను వారసమయమున దర్శించెదరు. అంగ్లపరాసు అపోహలను పోగొట్టుకొనుట కీతరుణము వినియోగించుకొనెదరని పరాసాంగ్లపత్రిక లాయించుచున్నది.

అంగ్లపరాసు యొడంబడిక

తేపు అంగ్లపరాసుప్రధానమంత్రిల సంప్రదింపునకు ప్రాముఖ్య మియ్యబడుచున్నది. అంగ్లపరాసు యొడంబడిక గావించుకొనుటను గురించి పాయింకేరు గారు సమయమున ప్రస్తావించెదరని యెంచుచున్నారు. టాంగియరు సమస్యచూడ కర్పింపబడవచ్చును. టాంగియరునందు తమ యధికారమును వ్యాపింపజేయుటకు పరాసువారు కోరుచున్నారు. కాని బ్రిటాన్లరునకు భంగముగనుండు ప్రయత్నములకు బ్రిటిషు వారంగిక రింపరు.

సినిలు వకోటలు విందునం దుపన్యసించుచు ఆ గ్ల, పరాసు, స్పెయిను, మొరాకోనులూను ఈ క్షణమున ఒక యొడంబడిక గావించుకొనెదరని నూచించెను. అంగ్లపరాసుమైత్రి, ఇదివర కంత దృఢతరముగ నుండెనో ప్రస్తుతమునూడ సంత దృఢతరముగనే యుండెనని ఆయన తెలివెను.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దులసమస్య

లండను, జూన్ 18:—పశ్చిమోత్తర సరిహద్దులందు కోడ్గులను వేయటయే మంచిసాధన మని మాంటాగూ ప్రభువు అబ్బర్దురనందు వ్రాయుచున్నాడు. సరిహద్దు ప్రాంతములందు కోడ్గులను వేయటం, నైతికవ్యవహరములను వ్యాపారాభివృద్ధిగూడ చాల నుపయోగకరముగ నుండును. అకాంతి యుతులగు గుంపులవారికి ఇందుకుల జేతనిండ్ పని దొంగును గాన కాంతితో జీవనమును గడవెదరు. కోడ్గు సరియగునని లేక పోవుటచేతనే ఆప్రాంతములందు నైతికలతో హక్కులను మరణములను సంభవించుచున్నవి. సింధునదివద్ద ప్రస్తుతమున్న కోడ్గు ననుసరించి మరియొక కోడ్గు వేయవలెను అని మాంటాగూ ప్రభువు చెబుచుండెను.

చైనా విప్లవము

కాంటును పట్టుకొనిబడుట
సన్ యెట్ సేనుగారి పలాయనము

సెకింగు, జూన్ 18:— సెన్ చియాంగు మింగుగారు కాంటును కోటను పట్టుకొనిరి. జిటివల వుప్రభుగారికి కృతజ్ఞకముగ చాంగ్ ట్సోలింగుగారితో జేరుటకు ఈయన నిరాకరించుటచే, కాంటును ప్రజాస్వామ్య భక్తుడగు సన్ యెట్ సేను గారిచే నీయన సేవాధిపత్యము నుండి తొలగింప బడెను. ఇప్పటియన రాజధానిని పట్టుకొనటచే సన్ యెట్ సేను గారు పారిపోయి యొక యుద్ధనౌకయందు జేరెను. సన్ యెట్ సేనుగారి నైశ్యములు చాలవిషమస్థితియందుండెను.

కాంటును ప్రజాస్వామ్య మంత మొందుట

సెన్ చియాంగు మింగుగారు కాంటును ప్రజాస్వామ్య మంతరించెనని ప్రకటించెను. కాంటునుప్రభుత్వము క్రిందన్న ప్రదేశము లికిమీద ఉత్తరచైనాప్రభుత్వ మగు సెకింగు ప్రభుత్వ యెలుబడినే యంగీకరించెదరని ఈయన ప్రకటించెను. సన్ యెట్ సేనుగారి నైశ్యముల లగ్నొట్టుబడియెను.

అంగారక గ్రహముతో మాటలాడుట

మార్కోస్ గారి ప్రయత్నములు

లండను జూన్ 19:— తెగ్నడతీరమున కనడిదూరమున “ఎల్క్విక్” అను నౌకనండి మార్కోస్ గారు వాయువార్తల లందు నూతనవిషయములను గనుగొని అంగారక గ్రహవాసులతో నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుప యత్నించుచుండిరి.

అంగారక గ్రహముతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములను గురించి జిటివల నౌకరు మార్కోస్ గారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా, నాతడు చిరు నవ్వు నవ్వి ప్రత్యుత్తర మియక యూరకుండెను.

మనము వాయువార్తాభియం దన్యతమగు అభివృద్ధిని సంపాదించితిమి. అట్టితర మార్కోస్ గారు అంగారక గ్రహవాసులతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుప యత్నించుట వింతగాదు. అంగారక గ్రహవాసులు ఈ ప్రపంచవాసులతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుట కిదివరకు ప్రయత్నము లొనర్చిరి. రెండు కత్తెరములకు పూర్వము ఈ ప్రపంచమునందు చాల ప్రదేశముల వాయువార్తలయములలో విచిత్రములగు వార్తలు విసయ్యెను. ఆ వార్తలు ఈ ప్రపంచమునకు సంబంధించినవి గావు. సూర్యాయందలి మార్పులు అట్టి విచిత్రములకు గారణ మని యనినను ఆ వార్తలు ఆ క స్మాత్తుగ వచ్చి ఆకస్మాత్తుగ ముగిసెను. ఇంక నితరకారణము లేవైగల వేమోయని వెదకి వెదకి అట్టికారణములు లేనని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ధారణయొనర్చిరి. అంగారక గ్రహవాసులు తమయత్నములను తిరిగి సాగించినయెడల జూన్ 18 వతేదినే వీరు ఆ ప్రయత్నములకు యేరుకొనెదరు. ఆదినమున అంగారక గ్రహము భూమికి చాల దగ్గరకు వచ్చును. మనము రెండుకత్తెరములకు పూర్వము కంటె ఇప్పుడు చాలభివృద్ధిపొందితిమి. అందుచే నికమీద నీ ప్రయత్నములు సఫలముగా వచ్చును.

భీమాకంపెనీ డైరెక్టరు పట్టుకొనబడుట.

లండను జూన్ 18:— లండనునందలి డిటికెక్విటులు మైసన్సురెన్సు కంపెనీ అధ్యక్షుడగు గెరార్డువీన్ అను నతడు ఫిబరవరి 8 వ తేదినండియు పరారియ్యెను. ఈతను గతదినము వియన్నాయందు పట్టుకొని ఆరెస్టుజేయబడెను. లిజ్జెవన్నరు అను పేరుగల పరాసు రహదారిచీటితో నీతడు ప్రయాణ మొనర్చుచుండెను. ఈతను తానే వీరనునని యొప్పుకొనెను.

ఈతని నరెట్ట జేయునపుడు ఇద్దరు పోలీసు మనుష్యుల తోడను ఈతడు చాల త్రిశముగ పోరాడెను. తుదకువారు అధిక సహాయార్థము వర్తమాన వంపకలసివచ్చెను ఇంతలో ఆతను విషముమింగెను. ఆతనిని నైద్యులకును దీసుకొనిపోయి ఆవిషమునును వెలుపలకుపంపు జేయించిరి. అందుచే నాతడు బ్రతికెను. ఈతనిని వెంటనేలండనునకు పంపెదరు. ఈతనిద్ద ధన మధికములేదు చాలబీదనీతిలోను, మతిచంచాల్కినితీతిలోను నుండెను. ఈతను గడ్డముపెంచెను. తలకు రంగు పూసెను.

రోవల్టప్రభు వొనర్చిన సేవకుగాను వారికి క్షిడవ్ ఆఫ్ రిమ్మందు అనుదీరుదమియబడును.

అయిర్లందు పరిస్థితులు

లండను, జూన్ 19:— డిక్షి అయిర్లందు ప్రభుత్వనిర్మాణనూచనలకు ప్రజాస్వామ్యవాదులు విరుఖులుగ నుండిరి. అందుచే అయిర్లందు గాజకీయవారావంజమున నౌక పెద్ద సంఖ్యోధము సంభవించు నన్నది. డివెలరా పత్తిము వారు పరిస్థితులను చర్చించుటకు సమావేశ మైరి వీరి కార్యక్రమము గూఢముగా నుండబడును డివెలరా కొల్లిన్న యెడంబడిక ఈ సమావేశఫలితములవై వాధాంబడి యున్నది.

అమెరికాయందు వింత ప్రదేశము

స్త్రీల యాధికము

లండను జూన్ 15:— ఎఫ్. ఎ. మెక్లూ హెడ్డనుగారు, పనామా ప్రాంతమునందు, ఇదివరకు శ్వేతజాతులు గనిపెట్టిన ప్రదేశములలో సంచార మొనర్చి తిరిగివచ్చెను. చానకుజిల్లా చాటివరువార, పర్యతలకాకొక్కెరుగు ప్రదేశముల కీయన జనెను. 400 సంవత్సరములలో నొక్క శ్వేతముఖుడైనను ఈ ప్రదేశములను గాంచలేదు. ఇచ్చట ఎర్రఇండియనుగుంపు ఉండును. వారిలో పుగంబులవై స్త్రీలకు ఆధిపత్యము మెండు వివాదానిన తమవారే పురుషులు తనసామానులతో అత్తనా ఇంటికిజని అచ్చట భార్యతో కాపుర మొనర్చుతెను. ఫట్టునండియు స్త్రీలు కస్త్రములకు భరింతురు. ఈదుస్తుల వైచిత్ర్యమైన బొమ్మలు వేసియుండును. వీరి ఆయుధములు దుస్తులు మున్నగు వానిని కొన్నిటిని హెడ్డనుగారు గొనివచ్చిరి.

అమెరికను ప్రార్థనపు స్తకము

అమెరికను ప్రార్థన పుస్తకము నందు మార్పుల నొనర్చుటకుని యమింప బడిన సంఘమువారి నివేదికము ప్రకటింపబడెను. ప్రార్థనపుస్తకమును మార్పరాదనియు, ఇష్టము వచ్చినవారు పయోగించుటకు గాను కొన్ని మార్పులను జేర్చవచ్చుననియు వారు చెలిపిరి. వివాదానందర్థమున, భార్యభర్తకు విధేయక గా నుండునని వాగ్దాన మొనర్చవలెను.

శాస్త్రీగారి పర్యటనము

పెల్బోరిను జూన్ 18:— శాస్త్రీగారు డిక్షీయందు నానారాప్ర్యమితిని గురించి యుపన్యసించెను. సమితియందు సుప్రసిద్ధపుగంబులలో చాలమంది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునండియే చనుదెంచిరి. యెచ్చటనేని సంగ్రామసంచలనము విసబడక పూర్వమే నానారాప్ర్యమితివారు కార్యాచరణకు గడంగెదరని వీరు చెలిపిరి.

నాన్సుక్తు ప్రభువులెప్పుడు ప్రతీకయందలివార్తల లభాగములను ఖరీదునకు కొనెను.

9 తేదిన వెల్లి గడ్డ సతిగారు లవిడెలులో ప్రభుత్వభవనమున మాజీసామేబా భరతపురపు మహారాజిగారిని ఆహ్వానించి గత్కరించిరి.

కలకత్తా కార్మి లేవక స్టోర్సు నూపరింపెండెంటి. యన్. జెనర్లి అనునతడు లంచములు పుచ్చుకొను చుండెనని తాత్కాలికముగ పనిలో నండి తీసివేయబడుటకు సామాన్య కమిటీవారంగీకరించిరి. ఆతడు ప్రాసిక్యూటు చేయబడును.

జెడ్డానండి మెక్కాకు ఎట్టి దొంగలభయము, అసాలో గ్యభయము లేక ప్రయాణము చేయవచ్చు ననియు, ఇటీవల కొందరు సాగ్గవాహులు రంజానుపండుగ కందర్బమున మెక్కానండి పెడీనాకు పోయి ఎట్టి అపాయము చెందక తిరిగివచ్చిరిని తెలియుచున్నదనియు బొంబాయి ప్రచురణ సంఘాధికారి ప్రకటించుచున్నారు.

పోర్టు మవుతు రేవునందు ఇటీవల క్రాంతివను కంపెనీ వారు గుర్రెడ్ అనస్తీయరును కట్టిరి. ప్రయాణికులను తీసికొని పోవుటకై యాస్తీయరు ఈ పయోగింపబడుచున్నది. ఇందు ప్రయాణికులకు అవసరమగు సౌకర్యము లన్నియు సంపూర్ణముగ నున్నవి. అండమాను దీవులయందు దుర్భిత్తియగు పాడొకు కొయ్యతో ఈ వాన నిర్మింపబడినది ఇంతవరకు వానలు కట్టుటయందు యాకొయ్య ఈ పయోగింపబడలేదు. కొయ్య చక్కట పాలిషు కలిగి గట్టిగ నున్నది. వాన అన్నివిధముల అండముగ నున్నదని ప్రచురణ సంఘాధికారి ప్రకటించుచున్నారు.

సర్. వి. కానన్ డాయిట్ బోసను ఉపన్యాసము.

'బోస్'ను (ట్రానిస్) 'బ్ర' పత్రిక సర్ ఆర్థు క్లాండా యిలు ఉపన్యాసమును గూర్చియు ఆయన అద్భుత శక్తిని గూర్చియు చెందుకొలముల వ్యాసమును వ్రాయుచు నిటుల జెప్పుచున్నది.

ఆయన స్వానుభవములు

ఆయన భూతములతో సంభాషించుటకు కూర్చున్నప్పుటి సంగతుల దెబ్బచు, సర్ ఆర్థు తనయింటిలో పిల్లలు పడుకొను గదిలో ఆమెరికను మంత్రవేత్తతో ఒకసారి కూర్చుని ఒకపాట పాడుచున్నప్పుడు, ఆపాటనే పాడుచున్నటుల ఒకభక్తనిని వైస్ వినినటుల చెప్పెను. మరియొకసారి మంత్రవేత్త కెల్లు శుభ్ర బొగ్గుత్రవ్వవాడుగా నున్నప్పుడు ఆయన చచ్చిపోయి నాడుకునుండి సుదేశ మేగో వచ్చినటుల గూడ జెప్పెను. ఆయనకుమారుడు 'వాయనా, నాయనా, తమింపును' అని యనినమాటలను యెంతయో కష్టముతో ననేకసార్లు బల్లెను. తమింపునుయెందులకు? కుమారుడు ఆయన మరణానంతర విశ్వాసములలో నేకభవింపకపోయెను. ఈ సంగతులన్నియును ఆయనతో ననటమున్న వారందరును జూచుచుండిరి.

లండనులో నొకసారి ఆమెరికామంత్రవేత్తతో కూర్చుని ఒక కాంతి బింబములో ఆయన తల్లియగుమును జూచినటులను ఆమె పేరు వ్రాసినటులను అందు ఆమె సుఖముగ నున్నటుల జెప్పినటులను ఆయనజెప్పెను.

ఇటీవల నేకములు వర్ణింపబడిన. ఆయితే వీనిని మనస్సుతో నితరుల భావములను కనుగొనుటకుగా (Tele Pathy) దెబ్బకుటకు వీలులేదని ఆయన సిద్ధాంతపరచెను. ఆయన సోదరు డొకసందేశమును బంపుచు ఒకడేవువైద్యుని పేరును దెల్పెను. బ్రిటిషువైద్యములో జబ్బుచేసి చనిపోయిన ఆ సోదరుడు తనభార్యకు రోగము కుదురుటకై యీడేవువైద్యుని సహాయమును స్వేకరింపవలసిందిగ కోరెను. సర్ ఆర్థు ఆయన నెప్పుడును వినియుండలేదు. ఆమంత్రవేత్త వేల్పులో నొక చిన్న పట్టణములోని మనుష్యుడు. ఈవిషయమును మనస్సు వ్యాసా కనుగొనుట యెట్లు ఉపన్యాసమును ప్రశ్నించెను.

ఈకథలలో ఒకదాలో మునిగిపోయిన మెల్బరను కుటుంబీకులలో నిద్దగు కొమరుల ధ ముఖ్యమైనది. ఒక మంత్రవేత్త వ్యాసావారి తండ్రి ఆపిల్లలందఱుండి సంగతుల వినుచుండెను. ఆపిల్లలలో నొకరి దేహము ఒక పెద్దచేప మింగివేసెనని తెలుపబడినది. ఆచేప సారచేపగాదనికూడ వార్త దెలిసెను. పిదప ఆపిల్ల వాని ననువులు డబ్బు, ఆప్తేలి యాతీరమున పట్టుకొనిన ఒక సముద్రపు సారచేప పొట్టలో గానించెను. ఆసముద్రప్రాంతములలో అట్టి సారచేప నెప్పుడును చూడలేదు. చచ్చిపోయిన పిల్లవాడును అట్టిదాని నెప్పుడును చూచియుండలేదు. ఆయనను తండ్రికి దెలిసివార్త నిజమని అందుకలన రుజువాయెను. "ఈవిషయమును తెలిచెతివ్యాసా యెట్లు విశదపరచెదవనియు, సారచేపనున్న నుండి వచ్చిన తెలిపెతి గావలెననియు సర్ ఆర్థు ప్రశ్నించెను.

స్వర్గ వర్ణనము

ఇటీవలయము లన్నియును దెల్పినపిదప ఉపన్యాసము, మరణానంతరము నూత్నకీరీరములు బోవు స్థానమును వర్ణించెను. మరణము, మరణానంతర జీవితము వీనినిగూర్చిన వర్ణనలు, యిట్లాండు, విస్లాండు, జపాను యేదేశములలోని మంత్రవేత్తల నోటిగుండవచ్చినను ఒకపేరుని ఆయనచెప్పెను. స్వర్గము పనియుండుచోటు. అయితే అచట పనిజేయువారలకు సంగీతమునకును, నాట్యమునకును, యింకర కళావిశ్వాసము వకును చాలకాల ముండును. అచటనుండి యిహలోకమునందు విశ్వాసముగల్గియుండవచ్చును. అయితే అచట నుండువారలకు మతవిశ్వాసములలో భేదముండక నొకటిగ నుండును. అచ్చట పిల్లలు పెద్దవార గుదురు. పెద్దవయస్సు వచ్చినవారు అందుకు తగినటులనుండురు. ఇహలోకములో జీవయాత్రను సమ్మార్గమున జేయనివార, యిక్కడ బొందని ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమును బొందువరకును యేకావలె తిరుగుచుండురు. అయితే సర్ ఆర్థు రుక్ మానవులు మంచివారని ప్రబలవిశ్వాసము గలదు. ప్రజలలో చాలమంది గౌరవవంతులును కష్టపడి పనిజేసి బహుమానమును పొందదగినవారు కాదాయని ఆయన ప్రశ్నించును.

ఈవర్ణన యంతయు భౌతిక స్వర్గవర్ణనయని యాక్షేపణ రాగాలది నిచ్చిన మొదట మెట్టిని ఆయన ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

దానినుండి వైదేశ యొక్కరలమును. ఉభయమునకు మృతులు మొదటనే వెళ్ళుటకు తగదు. ఆయన జెప్ప సిద్ధాంతమునందు విశ్వాస ముండరాదని వత్తగ్రంథములో నేమియును లేదని ఆయనచెప్పెను. ఉత్తర తుల్యము లేకున్నచో మృతులైనవారు భూమిపై జీవించియున్నవారితో మాటాడుట యెట్లు, మృతులైనవారు సందేశములలో దెల్పినటుల ఆయన జెప్పెను.

ఆత్మహత్యలము.

ఇదివరలో నొక యువన్యాసములో సర్ ఆర్థు ఆత్మహత్య కలదని హెచ్చరించెను. ఆయన మరల నీ హెచ్చరిక నే తీవ్రవాక్యములలో జెప్పెను. పరలోకములో సుఖముగ నిండువచ్చుచున్నదా యని మనుష్యుడు జీవమును త్రుండుకొను తీకు ఆత్మహత్య జేసికొనకూడదు. ఇందులకు ఆచట శిక్షయుండును. అది చాలకాల ముండును.

ఆయన భూతవేత్తల విశ్వాసములనున్న మొదలు క్రైస్తవుల ధర్మవివృత్తు జెప్పు వారల విశ్వాసముల నున్న పోల్చెను. క్రొత్తని బంధన యంతయు నిరణానంతర విషయములతో నిండియున్న దని సర్ ఆర్థు జెప్పెను. ఆదివారమునాడు జరిగిన సభాసమయమున వైగదిలో మొదలు క్రైస్తవుల మంటివారలు కొందరు జేరి నుండగా బోస్ వారసులు లక్ష్యము జేయక క్రింద వీధులలో కేకలువేయుచుండిరి ఆయన చెప్పెను.

సర్ ఆర్థు ఆయన విశ్వాసములను తనవత్తమునందీతలకు నచ్చుకము గల్గుటకు దెల్పెను. ఆయన చెప్పిన దంతయు.

వాతావరణ సీతి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 20-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పవర్షావృష్టి X 24 గంటలలో	అధికవర్షావృష్టి X 24 గంటలలో	సగటు X 24 గంటలలో	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1 తేదీ నుండిదాహమగు వర్షము
విజ్ఞాపితా పాల్ గ్రా	84.6	73.2	0.96	20.28	...
హైదరాబాద్	87.0	74.1	2.30	160.9	2.38
నీపురు ద్వీపము
దేవండు ద్వీపము	86.9	80.9	...	10.20	5.36
సాగారు ద్వీపము	86.7	80.7	0.25	19.97	13.36
కోపాలపురి	84	81.4	...	4.00	0.85
కోరాపుట్	85.2	72.3	...	2.27	2.37
విశాఖపట్నము	85.5	83.6	...	0.94	2.46
కాకినాడ	92.3	71.2	0.03	1.50	0.89
చుచిరపట్నము	90.3	75.5	...	2.14	0.96
గుంటూరు	85.6	76.8	...	1.98	0.23
నెల్లూరు	100.4	80.1	0.04	1.50	0.56
చుర్రాను	98.1	75.3	0.21	1.62	0.33
కడపూరు	101.6	80.7	...	0.59	0.06
కాకతల్లూరు	98.9	80.5	...	1.67	0.90
పొంగున్	98.1	80.5	...	0	0.10
ప్రింకోమలీ	94.0	78.4	...	2.27	...
కోళంబో	87.0	80.1	...	5.57	1.06
తిరువేంద్రము	84.6	74.9	...	5.69	4.09
కొచ్చిన్	86.2	74.1	0.63	9.58	10.48
కలికట్టు	84.8	78.1	0.13	7.70	17.32
మంగళూరు	83.9	73.0	0.68	14.53	12.06
మొరకూరు	71.1	68.0	0.66	8.37	9.19
కార్వార్	81.1	71.8	1.23	21.83	5.48
రత్నగిరి	82.7	74.8	1.90	16.02	...
బొంబాయి	88.9	79.2	0.29	8.51	27.4
హైదరాబాద్	88.5	74.1	...	17.3	1.49
రేచూరు	86.2	70.2	...	1.69	0.71
అనంతపురము	94.5	76.1	...	1.23	0.14
లక్ష్మోరి	94.1	75.2	...	0.09	1.55
కర్నూలు	90.3	77.8	...	0.61	1.16
కడప	99.2	79.0	...	1.14	0.79
హస్సాన్	82.6	65.6	...	0.23	2.75
తెంగుకూరు	82.8	67.0	0.09	2.55	0.16
కొడైకనూర్	67.9	53.2	...	2.69	0.10
ఉదకమండలము	65.8	53.2	...	2.34	2.90
కోయంబత్తూరు	91.5	72.2	...	0.26	1.05
యేలూరు	98.0	78.4	...	3.93	1.94
నెలము	94.2	74.9	...	4.11	1.92
తిరుచనాపల్లి	101.1	79.1	...	0.60	0.32
నరసాపేట	101.0	80.2	...	0.76	0.20
మధుర	99.2	78.8	...	2.77	1.93
తిరునల్వేలి	0	0.53

అన్ని ప్రదేశములందును చుట్టు లధికముగ నుండెను. సర్పాలు, మైనురులందు ఆర్ద్రతతక్కువ. దక్కన్, దక్షిణముందు మామూలుగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు దధికముగ నుండెను. దక్షిణము, పశ్చిమతీరము, పర్వతప్రాంతములందు వేడిమి హుచ్చుగ నుండెను. నెలకులనందు మార్పులేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు వేడిమి తక్కువ.

పశ్చిమతీరమున వర్షములు గురియుచుండును. మిగిలిన ప్రదేశములలో స్వల్పముగ నుచ్చుచుట వర్షముండును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

కలకత్తాలో జీవుచుకూలిలు, ఒడవవాండుగాక, లోహలకులపాపులందరి నుమారు 10000 మంది ఎక్కవమూలీ కొరచు సమ్మెకట్టిరి. "గాంధీకిరీ" అను జయజయధ్వనుల వారు కర్మాగారములనుండి బయటకు నడచిరి.

కలకత్తాలో భారత పడవవాండు 47 మంది ఒక పోలీస్ ఇన్ స్పెక్టరును, ఒకపోలీసును కొట్టివారని 15 వ తేదీని ను జేయఁడిరి. నిందితులు తమ అపరాధమును ఒప్పుకొనిన చెరి రు 20 ల జరిమానా విధింపబడినది.

జూబులు

**తణుకుతాలూకా కౌగ్లగెనుసంఘముయొక్క
కార్యనిర్వాహకవర్గ సభాతీర్మానములు**

16 జూన్, 1922 వ పెనుమల్లరావుగారి దాట్ల
చిన నీలద్రావిడరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది. హాజరైన
సభ్యులు 6 గురు.

తీర్మానములు

(1) నేటిసభకు యిదివరలో ప్రచురించిన ప్రకారముగా
వచ్చిన ముద్రాశ్రీ ముదుగంటి జగన్నాథాశ్రీ గా
రును శనివారపు సుబ్బారావుగారును నేటి సభావర్గంలో
పోల్గొనుటకు యీ సభవారు అంగీకార మివ్వడమైనది.

(2) జనవరి 1921 మొదలు 18 మేయి 1922 వరకు
తాలూకా కౌగ్లగెను సంఘముయొక్క ఆదాయ వ్యయపట్టి
కను (యిదివరలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కయందు ముద్రింపబడినది) చదివి
యీ సభవారిచే అంగీకారము పొందడమైనది.

(3) 14 మేయి 1922 మొదలు 15 జూన్ వరకు జరి
గిన ఆదాయ వ్యయపట్టికను చదివి యీ సభవారిచే అంగీకార
మును పొందడమైనది.

(4) ముద్రాశ్రీ నందూరి పార్థసారథిగారి యొక్కయు
ముదుగంటి జగన్నాథాశ్రీగారియొక్క శనివారపు సుబ్బా
రావుగారి యొక్కయు బిల్లులను యీ సభవారు అంగీకరించడ
మైనది.

(5) ముద్రాశ్రీ నందూరి పార్థసారథిగారు వారి కార్య
దర్శి పదవికి నొసంగిన సెలవు దరఖాస్తును అంగీకరించి వీరిస్థానే
యీ తేదీ లగాయతు ముద్రాశ్రీ ముదుగంటి జగన్నాథాశ్రీ
గారిని యిదివరలో కార్యదర్శిగారు తీసికొనే గౌరవవేతనము
మీదనే నియమించుటకు యీ సభవారు అంగీకరించడమైనది.

(6) ఈ తాలూకాలో కద్దరు వ్యాపకము నిమిత్తము
తణుకునందు పడివేలరూపాయలతో భారతీకద్దరు నిలయము
శేరిలింగంపల్లి స్థాపించుటకు తీర్మానించుచు అందుకు తగిన నిబంధ
నలను పరిశీలించుటకై ఏర్పర్చుటకు యీ క్రిందివారికి అధికార
మియ్యడమైనది.

ముద్రాశ్రీ దాట్ల చిననీలద్రావిడ రాజుగారు పెనుమల్ల
దొడ్డిపల్లి సర్వేశ్వరరావుగారు తణుకు
శనివారపు సుబ్బారావుగారు ముద్దాపురం
తేకలి సీతారామయ్యగారు తేకలి
యందుకూరి లక్ష్మీపతి రాజుగారు దువ్వ

య్యలమిల్లి వేంకటాచలంగారు తణుకు వై వారికి
సహాయము చేయుటకు తాలూకా కౌగ్లగెను సంఘముయొక్క
కార్యదర్శిగారికిని ముద్రాశ్రీ ముదుగంటి జగన్నాథాశ్రీగారిని
కోరడమైనది.

(7) ఇదివరలో తీర్మానములను స్థాపించుటకు
గాను కోరబడిన ముద్రాశ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారు ముదు
గంటి జగన్నాథాశ్రీగారు వారి గౌరవవేతనములకు నొసంగిన
రాజీనామాలను యీ సభవారు అంగీకరించడమైనది.

పెనుమల్ల } దాట్ల నీలద్రావిడరాజు
16-6-22 } అధ్యక్షుడు,

తణుకు తాలూకా కౌగ్లగెను సంఘము

16-6-22 వ తేదీని పెనుమల్లలో దాట్ల నీలద్రా
విడరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన తాలూకా సంఘమువా
తీర్మానము ప్రకారము శుద్ధ స్వదేశీ వస్తు వ్యాపకము
రూ॥ 10000 తో భారతీకద్దరు నిలయమును తణుకులో స్థాపి
ంచుటకు ఏర్పాటులు జరుపబడుచున్నవి. తనక తాలూకాలో
నున్న స్వదేశీభిక్షాను లందరును త్వరపడి వాటాలను కొనగల
దులకు ప్రార్థించుచున్నాము. వాటాకు 10-0-0 ను 100
వాటాలవరకే అవకాశ ముండుటచే ఆలవ్యము చేయువారికి ధ
ఖాస్తులు దొరకజాలవు. గత సంవత్సర గ్రామ సంఘములలో
నిలవయున్న సభ్యులందరూ యావత్తు జమాకర్చుటతో సహా
తాలూకా సంఘముకు కార్యదర్శులు త్వరలో పంపించ ప్రార్
థులు. ఈకారణముచే తాలూకా సంఘాలెటుల కొన్ని ఆ
జోయినవి. ఈవత్సరము వివిధ గ్రామములలో ప్రోగుచేసి
తిలకు స్వరాజ్యనిధి వనూర్లు వివరములతో తాలూకా సంఘ
ముకు పంపవలెను.

ముదిగంటి జగన్నాథాశ్రీ,
తాలూకా సంఘ కార్యదర్శి

**తణుకుతాలూకా కౌగ్లగెనుసంఘము యొక్క
ఆదాయవ్యయ పట్టిక**

(ది 14 మేయి ఆ 1922 మొదలు ది 15 జూన్ వరకు)

రాబడి	ర. ఆ. పై.
వనూలు అయిన వాటిలు	97-12-9
దువ్వస్థిరా కౌగ్లగెనుసంఘముయొక్క తిలకు స్వరాజ్యనిధివనూలు సుబ్బారావుగారిద్వారా	25- 0-0
యీ సంవత్సరం తాలూకా సంఘములకు జిల్లా సంఘమునుండి తిలకు స్వరాజ్యనిధిలో నుం డి రావలసిన వాటాలో లెచ్చినవొక్కము	9- 0-0

మొత్తం 181-12-9

ఖర్చు	
ప్రచారములగౌరవవేతనములు వెనుకటి నుంచి యియ్యవలసిన సొమ్ముసహితం	104- 4-9
తపాలా ఖర్చులు	2- 8-6
చిరానిల్లు	25- 4-6
మొత్తం	181-12-9

నందూరి పార్థసారథి,

తణుకు. 17. 6. 22. తణుకుతాలూకా కౌగ్లగెనుసంఘ కార్యదర్శి

**13 వ నిఖిలభారత వర్షి యాయుర్వేద వైద్యసమ్మే
ళనము వస్తుప్రదర్శనము రాజమహేంద్రవరము.**

ఈసమ్మేళనము రాజమహేంద్రవరము 5-6-7 తేదీలను ఆ
నగా (దుందుభి సం॥ ర॥ క్రాంతి తు ౧౩-౧౪-౧౫) రాజ
మహేంద్రవరమున పూనావాస్తవ్యులగు ఆయుర్వేదపంచానన
శ్రీయుత కృష్ణకాశ్రీవిజేగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపు
టకు నిర్ధారణ చేయడమైనది. ఈసమావేశము ఆంధ్రదేశమున
కావ్యనింపబడుట కిదే ప్రథమముగాన నది జనుప్రదముగా పెర
వేర్చు బాధ్యత ఆంధ్రమహాజనులవైనను అందు ముఖ్యముగా
ఆంధ్రవైద్య శిఖామణులవైనను నిలిచియున్నది.

భరతవర్షము పూర్వపు బౌద్ధత్యమును గోల్పోయి సమ
ప్రకరణ కాశ్రమములు మున్నగువాని యందువలె ఆయుర్వేద
మునందుకూడ చాలాక్షణికలో నున్నదని వేరుగ చెప్పు నక్కర
లేదు. కొలదివత్సరముల క్రింద జనించిన నూతనోత్పాదము
వల్లనున్న ఇటీవల దేశమంతటను వివిధగా వ్యాపించిన జాతీయ
భావమువలనను సోదృశ్యతలను ఆయుర్వేదమునందభిమానము
కలుగుచున్నది. కాని ఆయుర్వేద పునరుద్ధారణలో మన మింకను
ప్రారంభకళలోనే యున్నా మని గమనింపవలసి యున్నది.
కనుక భారతీయు లెల్లరు ఏ కాళయబదులై ఆయుర్వేదాభివృద్ధి
కై క్షి కవచనలేక పాటుబడుట యావశ్యకము. ఈసమ్మేళనము
యొక్క యుద్దేశము కూడ నిదియే. కాన ఆంధ్ర
మహాజనులెల్లరు యీసమ్మేళనమును జయప్రదముగా జరుపు
భారము తమపై వైచిగొని క్షి కాలి విరాళముల నొసగియు
తదితరసహాయ మొనర్చియు పాటుపడవలసియున్నది. ఈ
సమ్మేళనము జరుపు భాగ్య మీసంవత్సరము ఆంధ్రదేశమునకు
లభించినది. ఆంధ్రులు తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి యీ
సమ్మేళనమును జయప్రదముగా కొనసాగించి యఖండక్షి ర్తి
గడించుటగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రవైద్యులు యీవిషయమును గమనించి వస్తుప్రదర్శ
నమునకు చక్కని యోషధములు తెచ్చియు; వ్యాధులు బౌషధ
ములు యీరెంటికి సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములపై జ్ఞానో
ద్వీపకమగు వ్యాసములను వ్రాసి తీసికొనివచ్చియు మున్నగు
విధముల సమ్మేళనమునకును వస్తుప్రదర్శనమునకును తోడ్ప
డుట తమ విశ్వక్ష్మకర్మముగా భావించుట గాక యని వేడుచు
న్నాను. వన్నె కెక్కిన బౌషధములకు తగుబహుమానము లీయ
బడును.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా నుండగోరువారు 10-0-0
లు రుసుము పంపవలెను. ప్రతినిధి రుసుము రు 5-0-0 లు మా
త్రమే నిర్ణయింపబడినది. రుసుము విరాళములు కార్యదర్శికి
పంప ప్రార్థితులు. కార్యదర్శి- ఆహ్వానసంఘము.

మాస్కోయందు సోపలిస్తు తిరుగబాటు నాయకుల విచా
రణయందు, ప్రతివాద మొనర్చుకొనుటకు సదుపాయము లొన
ర్చెదమను వాగ్దానమును సోపియట్లు నిర్వర్తించలేదు గాన
దామునిందుతులపక్షము వాదించకాల మని వేంకట వల్ల
మొదలగు న్యాయవాదులు తెలిపిరి.

WANTED.

Agents for life assurance work in North-
ern Circars and Ceeded Districts. Only per-
sons capable of guaranteeing business and
willing to deposit nominal security need
apply to

NARNON BROS. & Co.,

Chief Agents,

The East & West Insurance Co., Ltd.,

169

12 Jones Street, MADRAS.

ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

(5) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి
సులెమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. భుంచి ఆకలిని, కలి
గించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తియాయెను.

సేపాల్ }
14-5-22 }

రాజానరేంద్ర
నల్ జంగ్ ఆఫ్ సేపాల్

ప్రస్తుత స్థితి

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ ఉపన్యాసము

గత వారమునందు అలహాబాదు స్వరాజ్యసభ యొక్క 36వ సమావేశము జరిగిన బహిరంగసభయందు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యొసగిన యుపన్యాసమును సంపూర్ణముగ ముద్రించుచున్నాము.

సోదరులారా! ఆరుమాసములు గడచినతరువాత మరల మిమ్ము కలసికొనగలిగినందులకు నాకు ఆనందము గలుగుచున్నది. కాని నా యుపన్యాసమునందు ప్రస్తుతము రెండు అవగణములు ఉన్నవి. గతమాసమునందుండి ఒక్కొక్కప్పుడు ముందుమాటలాడి మాటలాడి నాగొంతు బాంధవ్యమునది. రెండవదేవున, గతయూరమునములు కారాగృహమునందుండుటవలన విషయములన్నియు చక్కగ నాకు తెలియవు. కారాగృహమునందుండి నాకు బయటివిషయములే తెలిసినవిగావు. ప్రభుత్వము వారు అవలంబించుచుండిన కార్యములను సవరించెడి ప్రకటనలు, పత్రములు, మా కళ్ళపైపడ్డవి కన్పించెడివి. అయితే, నాశక్తికొరత, యాకట్టుబాటులకు లోబడి, ప్రస్తుతస్థితిగూర్చి ముచ్చటించెదను.

నిర్బంధవిధానము - గారాబు లిట్టలు

నేను బెయిలుకు వెళ్ళిన తరువాత అనేక ముఖ్యవిషయములు జరిగెను. చారిత్రాత్మకమగు అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు జరిగినది. బహిరంగ స్థితినిర్మాణములు గావించబడెను. అంతకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారు తాము ధరించినవిషయమును తీసివేసిరి. కాంగ్రెసుకలెటాధికారములపై ధృవమెత్తబడెను. అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, కాంగ్రెసు ముఖ్య కార్యదర్శి లిరువున, రాష్ట్రీయ, జిల్లా, తాలూకా, పట్టణ, గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘముల కార్యదర్శులు, అధ్యక్షులు సభ్యులు సంపులు గుంపులుగ నిర్బంధింపబడిరి. నిర్ణీత కాలము ముగిసినతరువాత వదిలి వెళ్ళిబడి మరలవచ్చుకొనబడిరి. వారు మరల వెళ్ళుటకు కాలము గడవుచున్నది. ఉద్యమజనకుని నిర్బంధముతో క్లిష్టస్థితి మరింత క్లిష్టమయ్యెను. ఫలితమేమి? ప్రభుత్వమువారి క్రొక్కలో నున్న బలము తొలగినట్లయ్యెను. అంగ్లో-హైందవప్రతికూల ముచ్చట తీరినది ఫిరదవ వుచ్చుకొని సుభద్రకము చేయుచుండెడి ప్రాతగవర్తనలు మున్నగువారి కోర్కెలు. గాంధీని పట్టి వేయవలెనను, కోర్కె-ఫలిం చెను. చునమిత్ర పాదముత్యము మొదట మొదట నిర్బంధవిధానమును ఖండించిరి. కాంగ్రెసు నాయకుల నందరను పట్టుకొనుట నున్యాయమని విమర్శించిరి. వారిలో కొందరు బెదిరించిరి. తమమాటల పొడింపకున్న నింకరణావలంబులగుచునది. నీటి కన్నులు రక్తము మంద మను నాంగ్ల సామెత ప్రకారము, నీరు మనతోడిదేశీయులు. గనుక తమ సామభూతిని సహజసిద్ధముగనే వెలిపుచ్చిరి. తన గారాబుబిడ్డల గొణుగునగు గులు ప్రభుత్వమునకు సచ్చివనిగావు. అహమ్మదాబాదు తన తొంటి విధానమునుండి కడలబయ్యెను. పట్టణ స్వభావము ప్రభుత్వమునకు బాగుగ తెలియదు యుండెను. పట్టణాధికారిని టకు కొన్ని గోలీలు బొంగరములు మున్నగు ని ముందిడెను. ఈయాటకపుల ప్రదర్శనముతో మురియుటకుందు వాకివిను గును జనింపను. ప్రభుత్వమువారికి వినివలయును గావించిరి. బట్టెలుగూర్చి రిజిస్ట్రాళులపై వోటుచేసి వారి మురిపమును వెల్లించిరి. కనుక ఈ విధవాదులు నిరంతరంకాకాంగ్రెసుతో కలసి నిరాకరణోద్యమము చేచ్చినదని గగ్గోలు పెట్టుచు, తమభి నందించుకొనుచున్నారు. మన మార్గములు ఆక్షేపించును లని యనుచున్నారు. సంస్కరణములు బహుమతులతోను సుఖ, క్షేమములతోను గూడియుండు తరుమార్గమును చేపట్టుడని వారును నల నాచ్యుని చుచున్నారు. మన నిరాకరణావలంబులలో కొందరు మరయొకవంక కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు మార్పు గావించవలె నని నిర్బంధ పెట్టుచున్నారు. ఈ యంతానావంతులు మొట్టమొదట యింట గెలిచి రచ్చగెలువలెనను విషయమును ముచ్చటించు తోచుచున్నది. వారికి దడబిడలు కొంత యుండవలెనను. అయితే, కార్యక్రమము వెప్పటికిని మార్పుకుండ ఒకేవిధమున ఉండవలెనని తలం చెడివారలలోనే నొక్కండడుగాను. అవసరమున్నదని తోచినపుడు, మార్పులనె తొలగింపు, చేయవలెనను. వేయు వాడని చెప్పవచ్చును. ఈవిషయమై ప్రస్తుతము నే నెట్టి యభిప్రాయము నొసగ సాహసించను. అన్ని రాష్ట్రముల నాయకులతోను, ముఖ్యప్రధానములతోను సంభాషించుచు

టిని గూర్చి కలసి చర్చించునదను నేను ఎట్టి యభిప్రాయము నీయజాలను. సముద్రప్రవాహమును గాలిని బట్టి చాచుటను సరియైన కొనవలసియుండును. లేక యోడను కొంతకాలము ఆపుదల చేయవలసివచ్చును. అంతయుకాని గవర్నమెంటుగారి ఓడను గాని మార్పుట కెంతమాత్రమును వీలు లేదు. మన గవర్నమెంటును సమస్తాంగముగా జూచు. మనల నచ్చటకు చేర్చునార యోగ్యతను సహజంగా గ్రహించు. మనము ఒకేపుటలోనికి చేరనిదే యీ నావను వీడ్చివేలుటకు లేదు. రేవు చేరవలెనని వాత, ఇంక గవర్నమెంటు. స్వరాజ్యమును నిర్మించునగు సంపాదించుకొనునంతవరకు మనము సహాయ నిరాకరణమునే పూని యుండవలయును. ప్రభుత్వమును మన ధర్మము చేసికొనుటయందు మాత్రమే సహకార ముండును.

నిరాకరణావలంబుల పౌర బాటలు.

మనము పౌరబాటలు గావించలేదని నేను చెప్పటలేదు. మనమే నేక మాత్రమార్గముల ప్రవేశించితిమి. ప్రాంతస్థులపై బరిగెడి యుద్ధములందు తప్పులవలన సవరింపుకొనుట కాతములు గలుగును. కాని మనకు ముందరిన ప్రస్తుతయుద్ధము కనకంబలి సాధనములు ప్రోత్సహి ప్రపంచమున కిదివరకు తెలియనివి. కనుక మనము స్వయముగ తప్పులు చేయుటవలననే, మనభవము సంపాదించుకొనగలుగుదుము. మనము గావించెడి పౌరబాటలు నాననే గుణపాతములను ప్రోత్సహించుచున్నది! గాంధీమహాత్ముడు మనకు ఆదర్శప్రాయమగు తార్కాణమును జూపెను. అతని ననుసరింపుట మార్గము. మహాత్మునియొడ అవతరము కావించుట కాదను వినిపింపుచున్నా, నొక విషయమును చెప్పవలసివెను. అతని పౌరబాటు మహాక విధముగ వచ్చెను. తప్పు మనకు కన్పింపకున్నది, అతను దానిని తప్పుగ నంగీకరించెను. మన అవసరములకు తప్పించుటలేదు. మన యుద్ధయత్నమును క్షమించును, సంఘటనమును తప్పున. ఏ ప్రభుత్వమైనను బహుమతను నిరాకరణమును ధిక్కరింప జాలదును నిర్వివాదాంతము. మన ముఖ్యమైనది. త్యాగబుద్ధి కలదు. ప్రజాసామభూతి గలదు. గుంపుగుంపులుగ చెరసాలల నిండిచి మనత్యాగమును జూపితిమి. మనకు బాతీయాద్యము గలదనియు, సమయ మేలేచినపుడు ప్రదర్శించగల మనియు, వెల్పురా కొనుచుని బహిష్కరించి, రుజువుపఱచితిమి.

వేల్పురాకు మార్గము.

రాజకుటుంబము నెవల, అవలంబులుగూని కృత్రిమ రుద్ర మన కెట్టిభూస్వామివము గాని ద్వేషముగాని లేదనియు, అప్పటి సంపన్నులలో రాజకుటుంబ సభ్యులములందు సాల్వానశాలనుని మార్పు స్పష్టముగ తెలిసితిమి. రాజమారుని పవ్యటమును తప్పించుటకు మనము కత్తికొని ప్రయత్నించితిమి. ప్రజాభిప్రాయము దృఢముగ మున్ను, ప్రభుత్వమువారు తప్పుపెట్టలేదు. రాజమారు చేతించెను. తరువాతి విషయములు మిమ్మరికడను. మన మనుకొనవలయునై, దేశమంటిను బహిష్కారము సంపూర్ణముగ సాగెను. అలహాబాదు విషయమై ముఖ్యముగ నేను గుర్తుంచుచుంటిని. రాజమారుని రాకకు కొలది దినముల పూర్వము అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగవ్వండి నా కొకయసాధారణపు టుత్తరము వచ్చెను. మేజిస్ట్రేటును పటాటావ మంతయు ఆయుత్తరముతో నుండెను. మేమెవరి కొకరము సామాన్యముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు ముఖ్యసభ్యుల నుండ సంప్రకృతియందుండి వారము. కాని యాచర్యము బట్టుగా ఒక సోలీసు నుక యాక స్పెక్టరారు ట్రేముకు లెచ్చెను. నాస్వంత యింటి వాకిలిని కొన్ని వేళందు మాయనలె కనియు కొన్ని వేళలం వెళ్ళిరి లోనికి రావీయగూడ దనియు నిబంధనలను జెప్పెను వాని సంగీకరించినట్లు నన్ను సంకోచము చేయుచు ఆ యుత్తరము కోరెను. నాస్వంత ఆస్తినిగూర్చి నిబంధనల నొసగుటకు లేక నేను యధికారము లేదనియు, నా యుచ్చి వచ్చియు న్యాయము తోచిన మార్గమున నేను ప్రవర్తించుకొనుచున్నదనియు, కాని నిరాకరణావలంబులను దనగుటచే రాజమారుడు అలహాబాదుకు వచ్చినపుడు అధిక ఆహ్వానముగాని, అగౌరవముగాని గలుగునంద మాయలు సాధ్యమునియు తెలుపుచు మేజిస్ట్రేటుకు వెంటనే ప్రత్యుత్తరమును బంపితిని. నేనీవిధముగ నన్ను య బరికెసందులకు ఫలితముగ, రెండు దినముల తరువాతవచ్చు, నా సోదరుని కుమారులను, నా సహచరుల నేనును బెయిలుకు బంపిరి. యూరూబు యథావిధిగ వచ్చెను. దేశమునంటిను ముఖ్యముగ మన సభ్యుల మార్గము జరుగవలెనను నావించినదని మిమ్మరికడను.

మహాత్ముని నిర్బంధము

తరువాతివిషయము. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధానంతరము దేశము సంపూర్ణ కాంతిని సంతరించుకొనినది. దౌర్జన్యము ఇంచుకేనియు తలనూపలేదు. మనవిజయమున కిది యొక గొప్ప విజృంభణ. నేను తలంచెదను. ప్రభుత్వమువారును, మితవాదులును ఈకాంతిమునే, ఉద్యమయవజయ మని పేరిడిరి. వారిని సుశ్చిప్తిపరుట తగనిపని. ఎక్కడెక్కడను కొంచెము దౌర్జన్యమున్నను, నిరాకరణ మవజయము గాంచెనందును. ఆగ్రహ మధికముగ కలుగవలసియున్న సమయములందుగూడ కొంచెము అల్లురులులేక సంపూర్ణ మగుకాంతి యుండిన అప్పుడును ఉద్యమ మోడిపోయెనని యందురు. వాస్తవస్థితిని బరికెంతము. 1919 వ సంవత్సరమునందు, సత్యాగ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడిన కొత్తలో, ఢిల్లీకి సమీపమున నొకచిన్న ప్రేమనలో గాంధీగారిని తటాలున పట్టుకొనినపుడు, వెంటనే దూరమున నుండెడు బొంబాయి, అహమ్మదాబాదు, పంజాబులందుగూడ నొప్పబల్లుటలు జరిగెను. 1922 వ సంవత్సరమునందు, ఉద్యమము దృఢముగ నాటుకొని విజృంభించుచున్న సమయమున, నిర్బంధము ననుక్షణము కరిగించుచుండినను, మహాత్ముని తన యాశ్రయమును దుండియే పట్టుకొని వెళ్ళి, మిత్రులు, అనుచరులు అందరును అతనివద్దజేరిరి. పూజ్యభావముతో చూచుచుండిన వారు చుట్టుప్రక్కల లక్షలకొలది నివసించుచుండిరి. కాని ఏమాత్రమును అలజడికలుగ లేదు. అప్పుడు ఒకే గాంధీమహాత్ముడు, ఒకే ప్రభావతి. ధైర్యమైన నుండినచో, 1919 కంటె 1922 నందు గాంధీమహాత్మునికి నిజమగు ననుచరులు అధికముగ నున్నారు. అయినను, ఆ వేగము లేదు. అంతయు కాంతియుగ నుండెను. మహాత్ముని కొడుకు తనప్రాణముల నర్పించుటకై లక్షల కొలదియంది తోడిదేశీయులు సంసిద్ధులుగ లేరని నే దెవలెనను తలంతురా? (నేను తప్పుక నప్పించునను నొక ధ్వని.) ఏలే! మనమే గారు. ఇంకను లక్షలకొలది సంసిద్ధులుగనున్నారు. కనుక నిర్బంధానంతరము ప్రదర్శనము లేల జరిగియుండలేదు! సహానీతికలపై నుండియు, 'యంగుణండియా' పులిక యంగును పూమారు అహింసనుగూర్చి మహాత్ముడు గావించిన వాదలు ప్రజావర్తికునములందు బాగుగ నాటుకొనెను. సోదరులారా, మనమువో దిన జనమిది. కాని మనము లోపములనుగూడ గావించితిమి. వైస చెప్పినట్లు, మనకింకనుశిక్షణముచాలదు. స ఘ నిర్మాణము లేక్కన. కాని వానివలన, మన ముఖ్యోద్దేశ్యమునకు భంగపాటుకలుగదు. యాద్యమనందు ప్రారంభదశలో పరాధమును బొంగిన జర్మని చిరకు సారినును ముట్టించుటకు సమీపించి కంతవరకు ఎంత నిరాడంబరముగ నాటకము నాడించెనో మన మెరుంగుదుము.

ముఖ్య కార్యక్రమము

బహిరంగ తీర్మానములవలన కాంగ్రెసు కార్యక్రమములోని ముఖ్యంశములను వదిలివెట్టితిమియు కాంగ్రెసొంభవమును సంపూర్ణముగ సాపుదల చేసితిమియు కొందరనుచున్నారు. ఈ కవంతిని ముఖ్యముగ తీడరు పులికయా, మితవాద, అంగ్లో-హైందవప్రతికూలను పట్టువలతో న్యాసింపజేసినది. కాని యొకేంత తడవు ఆలోచించి చూచిన అట్టిజేమియు జరుగలేదని నిదితయు కాగలదు. మహాత్ముని యుపన్యాసములనుండి గాని కాంగ్రెసు నాయకుల యుపన్యాసములనుండి గాని ముఖ్యాంశముల సాపుదల చేసితిమను వాక్యములను ఎవరైనను తీసివేయవలరా యని ప్రశ్నించుచున్నాను. కాంగ్రెసొంభవము మన ముఖ్యాముఖముగ ఆ పప్పుడును పరిగ గడించితిమి, ఇప్పుడును సగజించుచున్నాము. సమయము ఏలేదనిచువుడు, దాని నుపయోగించుము. సామాన్యయుద్ధములో సామాన్యసాధనముల సుపయోగించి, అసామాన్య యుద్ధములలో అసామాన్య సాధనముల సుపయోగించు. అలాగుననే మన దౌర్జన్య రహిత సహాయ నిరాకరణయుద్ధమునందు అన్ని సాధనములను అన్ని వేళందును సుపయోగించ జనను. మంచి శిక్షణము వడసిన నేనకు నాను శత్రువును నుండి నది సహజసిద్ధముగనే గాంధీమహాత్ముడు తలంచెను. కాని శిక్షణము వడసిన నైతికుల బదులు మూక యుండెనని తెలిసెను. సాధనములేవు, కగిన యుదువులులేవు. బోకెరివాడ. కనుక వారిని ఆగడని మహాత్ముడు త్రవవు నేనెను. అట్టియుత్తరపు తప్పునిది యయ్యెను. అతడు తన వైసికులను చెదర్చివేయలేదు. కాని ఎదిరివారిసముఖముననే వారిని ఆగడని యుత్తరపు చేసి వారిని సంసిద్ధులు గంపని మాత్రమే మోచ్చులంచెను.

ఆర్థిక సంపాదించుకొనుట.

దేశమంతయు పవ్యటము గావించి కాంగ్రెసొంభవమును ప్రారంభించుట దేశస్థితి యెట్లుండెనో తెలుపుట కొక యుప

కృష్ణా పుష్కరములు

కృష్ణా పుష్కరముల సందర్భమున జెబవాడకు వచ్చు యాత్రికులకు తగు సౌకర్యములు కలుగజేయుటకై ఏర్పరచబడిన సంఘమువారి నివేదికము ప్రచురింపబడినది. ఈనివేదికమును విమర్శించుచు పల్లిట హెల్త్ డైరెక్టరు ఆగు మేజరు ఎ. జె. హెల్త్, రిస్కలు గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నివేదికము సంపూర్ణముగ వివరములతో నిండియున్నది. కడచిన సంవత్సరము జూలై ఆగస్టు మాసములలో నేను జెబవాడకు వెళ్లియుంటిని. నగరపు ఆరోగ్యము అన్నివిధముల చక్కగ యుండెను. చుట్టుపక్కలనుండు గ్రామములనుండు అంటువ్యాధులు అధికముగ నున్నను పుష్కర సమయమునందు జెబవాడలో ఎట్టి అంటువ్యాధి వ్యాపించు కుండుట సంతోషకర మగు విషయము. పుష్కరసంఘమువారు నగర ఆరోగ్యమును కాపాడుటకై గావించిన ఏర్పాట్లు ప్రశంసనీయుములగు నున్నవి.

భిక్షకుల సమస్య కొంత క్లిష్టమగుచున్నది. గొప్పఉత్సవములు జరుగు సమయమున భిక్షకులు మెండుగ ఆప్రదేశములకు వచ్చుచున్నారు. వీరివలన ఆరోగ్యమునకు భంగము కలుగుచుండును. వీరిని ఇట్లు రాకుండ ఆపివేయుట ఎట్టిచట్టము లేనందున వీలులేదు. ఈ విషయమై చట్టనిర్మాణమునకు కడంగుట ఉచితము.

ఆరోగ్యమును కాపాడుటకై చక్కని ఏర్పాట్లు చేయబడెను. ఈ సందర్భమున డాక్టరు మాథ్యూ, ఆదిశేషన, లక్ష్మణయ్యగారు ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసిరి. జెబవాడ మునిసిపలు సంఘసభ్యులు అధ్యక్షులుకూడ ప్రసంసాపాత్రులు. వీరితో డాక్టరు వల్లెనూ ఉత్సవము ఇంత విజయముగ కొనసాగినది.

ఈ నివేదికమును ప్రభుత్వమువారికి పంపుచు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు లైలరుగా రీక్రిందివిధమున వ్రాసిరి:—

డి. వి. హనుమంతరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన ఏర్పరచబడిన పుష్కర సంఘమువారు గావించి చక్కని ఏర్పాట్ల వల్ల యీ ఉత్సవము జయప్రదముగ కొనసాగినది. హనుమంతరావుగారు ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు.

ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

కృష్ణాపుష్కర ఉత్సవవిషయమై పంపబడిన నివేదికములను ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో పరిశీలించినారు. అన్ని ఏర్పాట్లు సంపూర్ణముగ గావించినందులకు ప్రభుత్వమువారు పుష్కరసంఘమువారిని అభినందించుచున్నారు. రైల్వే, పోలీసు, ఆరోగ్యము మరియు ఇతర ఏర్పాట్లు చక్కగ నుండెను. ఈసందర్భమున పనిచేసిన అధికారులను అసభికారులను ప్రభుత్వమువారు ప్రశంసించుచున్నారు. అధ్యక్షులగు హనుమంతరావుగారు, మెడికలు ఆఫీసరు టి. మాధవరావుగారు, స్పెషలు డ్యూటీపై నియమింపబడిన డాక్టరు మాథ్యూగారు ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. విత్తుకుల విషయమై టుత్తరువు న్యూఢెస్సు ఆక్ట 8 (8) క క్లెక్కును అనుసరించి చర్య పుచ్చుకొనుట ఉచితమని ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు.

సంఘమును అధ్యక్షుడు నియమింపవలెనని మొట్టి లక్ష్యము. రపు అభిలషారత కాంగ్రెసు సంఘసమితియు తీర్మానించెను. తీర్మానానుసారము, అధ్యక్షుడు, తన్ను, కాంగ్రెసు ముఖ్యకార్యదర్శులను, మరియు ఇతర యోగ్యులను. ఈయంపంఘము వారు జూలై 1 వ తేదీనాడు పర్యటనము ప్రారంభించి, ఆగస్టు 15 వ తేదీనాడు కలకత్తాలో గూడవచ్చు ఆభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము నెదుట తమ నివేదికను పంపుదురు. కాంగ్రెస్ లోంఘనమునకు గడంగుట యశస్వర మరియు తప్పనిసరి యనియు ఉపసంఘమువారు తలంచుచో కాంగ్రెసు సంఘము వారు వెనుకాడరని విారు నమ్మకము. కాంగ్రెస్ లోంఘనమునకు శ్రద్ధను సోపానము కద్దరు కద్దరు ప్రచారములన స్వరాజ్యమెట్లునమ్మనని లీడరు ప్రతీకవంటివ్యక్తులు హేళనచేయుచుండును. యధ్యమునకు పూర్వము యధ్యభిటుల కాయధముల నేల యాయవలనని హేళన చేసిన నెంతవధ్యముగ నుండునో యిదియు ఆలాగే యున్నది. నైతికులకు వట్టి ఆయుధముల నిచ్చిపంపిన చాలదు. యధ్యమునకు కంకను ఎన్నియోయూపాయములు గలవు. కాని ఆయుధముల నీయనియెడల, యధ్యములో ప్రారంభ ప్రయత్నములే జరుగవు. రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక కారణము లట్లుండనిచ్చినను దేశమునుండి సంకల్ప సంతకల్పరము కోట్ల కోల దిరూ ప్యము లుదోపిడి యగును. తప్పి, నదియే, యధ్యమునకు తగిన గొప్పప్రయత్నము. ప్రభుత్వ సేనకు ఆయుధములలాగుననే, స్వరాజ్యమునకు కద్దరు అట్టిదని నా నిశ్చితాభిప్రాయము. కద్దరు, స్వరాజ్యము, ఒకటేయని యెవరును చెప్పలేదు. కాని స్వరాజ్య సంపాదనమునకు కద్దరు ముఖ్యసాధనమని అందరును చెప్పబడిరి. మరల నేనును గట్టిగ జెప్పుచున్నాను. పూజాఫలితమునకు గంగానదీసానమువలె సమాజుకు వాజువలె, స్వరాజ్యమునకు కద్దరు అంత ముఖ్యము.

(సశేషము)

ఖద్దరు సేవ

డాక్టరు వ్రస్తులచంద్రారాయి

ఏ విధమైన సేవాకార్యమునకు గడంగినను ఖద్దరుగాక జేసినెను. ధరింపవచ్చునని తలంచుట పాడిగాదు. ప్రతివానికిని వాని వాని కార్యక్షేత్రము గలదు. దేశమునకును, మానవాళికిని మంచి చేయుటకుగాని, చెడుగును పోగొట్టుటకుగాని మంచి మార్గమేదో దానివిషయమై ప్రజలలో నభిప్రాయభేద ముండి తీరును. అయితే ఖద్దరుధారణవిషయములో మాత్ర మెట్టి యభిప్రాయభేదము ఉండజాలదు. ఏ సేవాకార్యమైనను ముఖ్యముగ పని చేయు వారలు ఖద్దరును ధరింపవచ్చునో సంపూర్ణమైనదని తలంచుటకు వీలులేదు. స్పార్ధరహితసేవ జేయుటకు, ప్రజాసౌభాగ్యమునకై బాధానభవమును త్యాగమును ముఖ్యము. త్యాగ, బాధానభవములు పరిమాణములో భేదించినను అసలు భావముమాత్రము నిలిచియుండును. ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమును గ్రహించినవారల, మనలను బాధించుబాధకములకు లీడరసమును, విదేశకన్త్రమును, జీవించుట కనవరచుగు దిగుతనిసరకును కారణము లని తెలిసికొనగలరు. ధీరాశ్రయముల గల్గి, ప్రజాక్షేమమునకై జీవించి పనిచేయువారలు విదేశకన్త్రముల ధరించి యాపనులజేయుట జూడ చాలబాధకముగ నుండును. వారలకు విదేశకన్త్రమువలన దేశమునకుగల్గు నష్టము చెలికుదు.

వస్త్రధారణము తాత్కాలికభావజనవిషయము. వస్త్రధారణమువలన మనుష్యుడు పాపపతితుడుగాని, ధీరోహ్నుడుగాని గాజాలడు. అయితే ఆది ప్రస్తుతము మిగుల ముఖ్యమైన విషయము. పూర్వమునందు మహాత్ములు ఏమి ధరించినదియు ఆలోచించకయే దేశసేవ జేసినమాట నిజమే. వారు విదేశకన్త్రముల ధరించినందుండినను వారి సేవాప్రాశస్త్య మొక్కింతయు తగలేదు. కావున విదేశకన్త్రమునకు సంబంధించిన పాపము దెలిసియున్నచో పూర్వము పనిజేసినవారలు కద్దరును దప్ప మరియు కన్త్రమును ధరించి యుండరు. ప్రస్తుతము భారతదేశస్థితి మూడువత్సరముల క్రింద కన్న మారిపోయినది. మహాత్ముడు, ఆయన జీవితకార్యములవలన విదేశకన్త్రధారణమువలని చెడుగును పీక్షించునటుల జేసెను. కద్దరును ధరించినను, బోధజేసియు దేశభక్తిని ప్రదర్శించినందులకు నేలకొలదిమంది కన్త్రముల బొందిరి. యింకను కన్త్రముల బొందుచున్నారు. గత మాడువత్సరములలో జరిగిన విషయములను తెలియకుండు నుండుట పిల్లతనముగ నుండును.

విదేశస్థులైన అన్నవస్త్రములలో స్వాధీనుగ నుండుట ముఖ్యవిషయము. అయితే ప్రస్తుతము మన కృష్ణవారములలో నూలుకడుకుట కద్దరునకు ఒకవిధమైనప్రాముఖ్యముగలదు. మునిగి పోవుచున్నట్టి పడవకు పగుళ్లు నురంభియు లనేకములుండవచ్చును. అయితే ఆపడవను మునుగకుండ జేయుటకు దానిని వెనుకకు త్రొక్కువలయును. పగుళ్లునూర్చి జెడ్డులను బాగుజేయువారుగూడ పడవను మునుగకుండ జేయు ధీరకార్యములో జేసినవారే. అన్నటికిని ఆనయమునకు పడవను వెనుకకు తిప్పటకు త్రాడు లాగుటకు అన్నిచేతులను గావలయును. నీవు ఏసాంఘిక, విద్యా, పారిశ్రామిక సేవజేయుచున్నను, వినాశమునుండి రక్షింపవద్దు కద్దరుత్రాడునకు నీ చెయ్యిని జేప్పుట నీవీధి. ఈసమేళన మహాకార్యమువలన మన మంద జీవితము పరిశుద్ధమగును.

మన దేశస్థులు లక్షలకొలది కిందిదేశక మాడుచున్నారు. కష్టించి పని జేయుట వలన కొందఱు మాత్రము భాగ్యవంతులై, భవము సార్జించి యితరులను సర్వకాలమును దోగదములోను, బానిసత్వములోను ముంచివేసిరి. ఇది మనకండ్లయెదుట జరుగుచున్న మనకు దెలియనంతటి మూఢులగుచున్నాము. ప్రజాసామాన్యము దారిద్ర్యముతో లేదనుట తప్పు. వారిదారిద్ర్యమువలన కొందరు బాగుపడుట లేదనుట గూడ అంతటి తప్పు. మనము పట్టణములలోని వారము ప్రజాసామాన్యము బాధపడు దారిద్ర్యమును దెలిసికొనజాలము. అత్యున్నతభవనములును, నన్నని రస్తాలును, అతిపడిగబోవు మోటారులును దేశభాగ్యమును నూచించును. అయితే పల్లెలలోనూదినచో, మాధ్యమమును దగ్గరమును, భయమును రోగమును ఎక్కువగ నుండి ప్రజలకు కుండచేయుచున్నది. మనము భారతదేశములకు అంగీకరించుచున్న వారికి సేవజేయుటకుముందు వారు లీడరనియు, మనము భారతదేశములకు అతిదగ్గరలమనియు అంగీకరింపవలయును. కద్దర

సమకాలి కాభిప్రాయములు

మహామంత్రిము.

మేము ఇటీవల ప్రత్యేకముగ జూచిన యంతములను ఆ మహామంత్రిము యొక్క క్షేత్రిని వెల్లడించెను. కాలమునందు బందరునందు ఖద్దరు నిర్మాణమునకై కట్టడలతో పనిజరుగుచున్నదని అందరకు తెలిసియె యున్నది. మేము ఆరెండు చోట్లకు పోయి ఆచ్యటి పనులను స్వయముగ గాంచితిమి. మాకు తెలియవచ్చినంతవరకు ఖద్దరుగార్వమున మహాత్ముడు తలపోసికట్టుల జనులకు సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి కలుగుచున్నట్లు స్పష్టపడెను. కాలములో ఖద్దరు పరిశ్రమను, రంగులు జేయుటను నేర్పు విద్యాలయ మొకటియు కలవు. మరియు ఒక సంవత్సరము మూడు ఎకరములు మాగాణి భూమిని ఖద్దరు సేయటకు కావలసిన గృహములు కట్టుటకు వినియోగించి కొన్ని వేలరూప్యములతో అందు ఖద్దరు పనులను జరపించుటకు దుర్బుత్తుడైయున్నాడు. ఈయేర్పాట్లు ముగియవచ్చినవిశ్వరలో ఖద్దరు విస్తారముగ నిర్మాణము కాగలదు. బందరులో కూడ జాతీయకళాశాలవలననున చాలపాకలు జేబుబడి ఖద్దరు సేయుటకు రంగులు జేయుటకు మంచి యేర్పాట్లు అపట్టణములో చేయుచున్నా రని విశ్లేషిం.

ఖద్దరు తయారుచేయుటలో కలుగుచున్న యితర లాభములను మనము ముఖ్యముగ గమనింపవలయును. విద్యాధికులు, వర్తకులు, పనివాండ్లు వ్యాపారముచే నన్ని సౌకర్యసంబంధమునకు వచ్చుచున్నారు. వారొండొకలయందు గౌరవ విశ్వాసములు కుదుర్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. కాలములో 80 కుటుంబములవారు బందరు జాతీయ కళాశాలలో ౧౦౦ కుటుంబములవారు పంచములు మగములపై పనిచేయుచున్నారు. నాలుగు పిడికిళ్లు లివ్యము పారవేయుట ఓనామాలు నేర్పు బళ్లు పెట్టుటో నిన్ను జాత్యుద్ధాణుని తలంపబడుచున్నది. ఆప్రయత్నమువలన కొంతమేలు కలిగిన మాట వాస్తవము. కాని ఖద్దరు నిర్మాణమునకై జరగు సేర్పాట్ల మూలమున నిన్ను జాతులకు కలుగుచున్న లాభము అద్భుతముగా నున్నది. వారికొరకు మంచిస్థలములలో నిండు కట్టించబడుచున్నది. వారిలో ఒక్కొక్కడు నెలకు సగటున ముప్పది రూపాయలు సంపాదించుచున్నాడు. చక్కని గృహసృష్టి స్థిరమయిన జీవనాధారము కలిగి యుండుటెగాక బ్రాహ్మణులతో వైఖ్యలతో ఇతర వర్ణములతో సాంకర్ష్యముపొంది వారు నైతికముగ ధార్మికముగ వర్ణింపబడు అవకాశములు బడయుచున్నారు.

బందరులో ఒక వైశ్యకర్తకుడు పంచములు చేయు బట్టలతో వ్యాపారము చేయుచున్నాడని కులస్థులు బహిష్కరింతుమని చెబుచుంటుంటు. తెల్లవారలతో బట్టల వ్యాపారము నలుపువారి మాట యేమియని ఆయన ప్రశ్నించెనట. అంతట నోరు అడతేదు. గల్లంతు అజగను. నైపు సేర్కొనబడిన కాల

రములోని సంపన్నగృహస్థు బ్రాహ్మణుడు. ఆయన తన ఇంటొక్క నంటగదిలోనితీపు అన్ని గదులలోనికి పంచముల రానిచ్చుచున్నాడు. కాలరము కుగ్రామము. అచ్చట అది జరుగుట కష్టము. ఇతర బ్రాహ్మణులు మెండుట కొంత కినిసిరిటగాని యిప్పుడు అందరు ఆహ్రించుచున్నారు. మహాత్ముడు చెప్పినట్లు, ఆప్వశ్యేత పోవుచున్నది. నిన్ను కులస్థులకును, అగ్రకలస్థులకును మైత్రి యేర్పడుచున్నది. సత్సాంకర్ష్యముచే అందరు బాగుపడుటకు వీళ్లు కలుగుచున్నది. ఈతీరున వివిధ వర్ణములవారిక గావించి వివిధ మతముల వారికిని సఖ్యత యేర్పడి దేశము ఐకమత్యమునకు నిలయును కాగలదని ఖద్దరు నిర్మాణమునకు కృషి హెచ్చిన కొలది జనులలో సర్వసభ్యములయిన వృద్ధి కలుగగలదని మేము నమ్ముచున్నాము. ఖద్దరు నిర్మాణమునకై యింకను వివిధగా అన్నిప్రాంతముల కృషి జరుగును గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము. (ధర్మసాధని)

రును ధరించుటవలన మనజాతీయజీవితములో ముఖ్యవిషాద విషయమగు దారిద్ర్యము నంగీకరించినవారమగుచుము. ఇప్పుడు మన దేశస్థులు పనిజేయుచున్న రాట్టము కద్దరుప, యిదివరలో నూరు వత్సరముల క్రిందనుండియు, విద్యా, శాస్త్రీయ, పారిశ్రామిక పద్ధతులలో ప్రవేశ పెట్టబడిన పనులన్నిటికంటెను మిగుల ధీరోన్నతమైనదని నేను ధైర్యముతో జెప్పగలను.

లీడరుల బంధువులతో సంబంధముగలదని అంగీకరించుటకు సిగ్గుపడు భవనంతులు దుప్పలులుగను నీచులుగను పరిగణింప బడుచున్నారు. ఈ లక్షలకొలది దగ్గరలు పట్టణాసనులనుగూడ నిటులనే నూషింపరాదా? మనము వారలతో గల సంబంధము నంగీకరింపజేసి, మన జాతీయకార్యములు నిరాదంబరములై స్వాభావికములగును. మనము భోగజేవమున జేయక ముతకకద్దరును ధరించి మనకు లీడరుల దేశీయులతో సంబంధమును అంగీకరించుచు దానితోపాటు వారలను దగ్గరమునుండి తొలగింప పాటుపడుచు పనిజేయుచుండవలెను.

(యంగుయిండియా.)

సరిహద్దు సైనికవ్యయము

సిహా, జూన్ 17:—సిహాలో సైనికప్రధాన కార్యాలయపు ప్రధాన ఉద్యోగిని గజసింగ్ సైనిక వ్యయమునుగూర్చి అసోసియేటెడ్ పత్రికా ప్రతినిధియగు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరం దిచ్చె. గత ఆరు నెలలనుండి చాలవరకు భృతులు తదితర సౌకర్యములు తగ్గించబడినవి. దీనివలన కక్షాస్థాన సైనిక నివసించునకు తృప్తి కరముగ భర్త్యు చాలవరకు తగ్గింపబడెను. ఇంకను కొన్ని భృతులను సదుపాయములను తగ్గించిన 40 లక్షల రూపాయలు మరల తగ్గలవు. వ్యయమును తగ్గించుటకు అవసర మగు పనులు అన్నియు జరుగుచున్నవి. ఇంచుకేవల కమిటీ విచారణ జరుగుటకు పూర్వము ప్రజలు సైనిక వ్యయమును గూర్చి విచరించుట ఏమియు ప్రయోజనము లేదు.

వజీరుస్థాన దేశములో సంచారము సులువుటకు ఒక నెల వైమానిక దళాధికారి సిహానుండి ఈమాసంతమున బయలుదేరును. ఈ ప్రాంతములందు రోడ్లు అభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. సైనిక ప్రధాన కార్యాలయమున వ్యయమును తగ్గించుటకు, విచారణ సులువుటకు నియమింపబడిన ఇన్ని సు కమిటీవారు తమపనిని పూర్తి కేసిగిరి. వారి శిఫార్సులు త్వరలోనే అమలులో నుంచబడును.

ఇంచుకేవల కమిటీవారి నివేదికమును పరిశీలించ వలసియున్నది. ఆ నివేదిక అంతయు క్రియార్థమున బాల్కును. 1600 నుండి ఉద్యోగస్థులు తగ్గింపబడుదురు. ఇదివరలో నెల వైమానిక ఇంజనీరు 80 మంది ఉన్నారు. వీరిని ఉద్యోగము నుండి ఇండియా కార్యదర్శిగారు విడుదల చేసిరి. ఇండియాలో నున్న 212 మంది ఉపకార చేతనతో పనిచేసి తొలగుటకు ఉత్తర వియబడెను. జూలై ప్రారంభము కాగానే వారము నకు 100 మందిని తగ్గించెదరు. చాలమంది ఆస్ట్రేలియాలో విజ్ఞోరీ గూడు పోవుట కిచ్చుగించుచున్నా రని తెలియుచున్నది. వీరందఱును ఇచ్చట ఉద్యోగమునుండి తగ్గించబడినవారే.

ఏమియాటిక్సు ఇక వెన్నుమెంటు కార్పొరేషను లాటరీ నేరము

కలకత్తా, జూన్ 17:—ఏమియాటిక్సు ఇక వెన్నుమెంటు కార్పొరేషను మ్యానేజింగు డైరెక్టరు, కార్యదర్శియగు ఎల్. రెయితీగారు ఆశాశ్రీయమగు లాటరీ విధానమును ప్రకటించినందులకు విచారించబడుచుండెను. ఫిర్యాదీ తరపున సాక్ష్యమును బుచ్చుకొనిరి.

లక్షరూపాయలు వచ్చునని లాటరీ ప్రకటనను జూచి ఒక హాలీనీ కొనుటకు ఆకడెటిని ఆసాక్షి జెప్పెను. నాపూచీ మీదను స్వంతముగను జేయలేదనియు అంతయు కంపెనీ ఉత్తర పుత్రోదను బోర్డువారి యజ్ఞానసారముగ జేసితినియు కాస్త్రవిధద్ధమా యని ఆద్యక్షులు జె.రలు యభిప్రాయమును విజ్ఞుత కాక పూర్వమే దీని కొంటిన నియు ఇంకొక శ్యా య వాది గూడ ఈ విధానము లాటరీ యని పించుకొనదని జెప్పెననియు, కంపెనీవారిట్లు జేయుట శ్యా యని జెప్పిననియు వాతేమాలకము వాద్యాలమును దాఖలుజేసెను. ముద్రయి కలకత్తాను వనలి గ్రామాంతరమునకు బోవలసియుండుచే 1000 రూపాయల బామినుమీద విడుదలజేయవలయునని ముద్రయి శ్యానువాది కోరెను. విచారణ 20 తేదీని జరుగును. ఈ వాణ్నిదాట ముద్రయి హజరును. ఈ లోపుగ గ్రామాంతరముపోయి వచ్చుటకు అనుజ్ఞ ఇయ్యబడెను.

కాలికట్టు వార్తలు

కాలికట్టు, జూన్ 17:—కాలికట్టు తాలూకాలో జరిగిన దురంతములకు కారకులను, విప్లవకారనాయకుడు నగు వానిని కక్షహంకారు రైలుస్టేషను దగ్గర డిప్యూటీ పోలీసు నూపరించెంటుగారి బంట్లోతులు బట్టుకొనిరి. ఇతను 8 నెలలనుండి స్పృహను కోని పారిపోవుచుండెను. అబూనోకరు ముసలియారు ఇతని పేరు. ఇతను కొన్ని నెలలనుండి కనబడుటలేదు. దక్షిణ కనరాకు బోవుచుండెనని, డిప్యూటీ నూపరించెంటుకు కబురు తెలిసెను. ఆయన బంట్లోతులను బంపెను. వీనిని పట్టుకొనుటచే ఇక మీద మలబారులో అల్లరులు జరుగవు. ఇంకొక్కడు పట్టుబడవలెను. ఇతనిపేరు కొన్నర తంగల్.

భూపేంద్రసాధ బానుగారి కనికరపుతుడు బారిష్టరు గిరింద్రనాథుగారు పూర్వోగముతో కలకత్తా నగరము నందు పరచించిరి.

రాజకీయముగు తీర్పు

అమృతేశ్వరసుందరి సిక్కు మేజిస్ట్రేటుగారికరు (వాసి న తీర్పులో నివాకర్తత్వములు ప్రధానస్థానము నలంకరించుచున్నవి:—

“రాజభక్తిగల పాఠులు చేయవలసివచ్చు మీరు పరిపూర్ణ భక్తితో ప్రభుత్వమునకు విధేయతజూపక, సన్మాదము నవలంబించినంత కాలము నిందితుల కందరికి అతికఠిన మైనశిక్షలను నేను విధింపక తప్పదు.

“మొట్టమొదటివిషయమిది: స్వరాజ్యము మీ కెన్నటికి లభించదు. ఇట్టి స్వరాజ్యసిద్ధిని బడయుగలిగినను భారతదేశమందలి హిందువులు మహమ్మదీయు లధిక సంఖ్యావలతో మిమ్ము సరిపోల్చుకొనెదల, మహాసముద్రములో నీటిబాట్టుకలె మీయందు రుగాన మీ కేమిలాభము ?”

“బాబుల కెన్నటికిన స్వరాజ్యమువచ్చిన యెడల జఫరు దస్తు (ఆధికారము చేయు నభిలాష గల) శిక్కులమగు మనము తత్తణమే వారి స్వరాజ్యమును దోచుకొనగలము.”

ఇట్టి న్యాయాధికారులవద్ద భారతీయులకు న్యాయము గలుగవలెనగా! (సర్వస్వ).

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి, టేకు కలప తేప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, టేకుమానులు కమ్మలు, దూలములు, రవునకుండ్లు చిల్లరగానున్న, కర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం రేట్లకంటె మా రేట్లు తక్కువ, రయిలు చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును. కానల్లిన వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

టేకు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని (రిజిస్టరు)

రేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకట్టు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకట్లు కొను వారికి పోస్టేజి ఇహం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్లు 5.0-0. పోస్టేజి ఇహం.

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు

భయపడవద్దు

రేలుకుట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధము వాడిన విషమును తీసివేయును బుడ్డి 1-కి వెల రు 0.8-0. 1 బుడ్డి మొదలం 8 బుడ్లవరకు పోస్టేజి 0.8-0 రు 4.8-0 మణియార్దరు జేసిన వారికి 1 డబ్బా బుడ్లు పోస్టేజి లేకుండ పంపబడును. పక్షివారము, పిచ్చు, కుప్పము ఈ యము, మూలము, ఆతి మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి సమృద్ధమైన యాషధములు గలవు. క్యాటలాగునకు వ్రాసినచో ఇహముగా పంపెదము. మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యాషధమును పొందుడు. (119)

Telegrams: Rajavid Sri Bamaandasji Kaviraj
Rajavid 152, Harrishn Road, CALCUTTA.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్చుకొందు నేర్పుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రాప్తి క్తన్ను నిమిత్త మకాల్చి” పంపించండి!”

(13) ఇక ఫర్వేష్ బ్యూరో, కాకినాడ.

స్వదేశీవస్తువులకు ప్రోత్సాహ మొనంగుడు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు లిమిటెడ్, బంగ్లోలు

మేలైన బోలుకుంగలక్రి (హోల్ గ్రాండు రేజరు), చేతితో తయారుచేయబడినది. మిక్కిలి అందముగా నుండును. సునుపుగాను, పదునుగాను, కొమ్ముచేసిన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన పిడివేయబడియున్నది.

మొదటిరకం ధర 1 కి రు 2-8-0; రెండవరకం ధర 1 కి రు 2-8-0.

వేలకత్తులు, చేతితోనే తయారుచేయబడినవి. అందముగా నుండును. బాగుగా కొమ్ముచేసిన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన సునుపుపిడి వేయబడియున్నది.

- (1) 2 అంగుళములది ఒక కత్తి గలది 0-12-0
- (2) 4 " " " 1-0-0
- (3) 5 " " " 1-8-0
- (4) 8 " " " రెండుకత్తులుగలది 1-8-0

ఇసుపకమ్ములచే తయారుచేయబడిన మడుపు ఈజిప్షన్ కూడ ఉన్నవి. మిక్కిలి దృఢముగా నున్నవి. మొదటిరకం ఆకుపచ్చ కాన్వాసు వేయబడియున్నది. ప్రయాణములందును, మకాములందును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ధర 1 కి రు 11-0.

క్యాంపు మంచములు మిక్కిలి దృఢముగాను, అందముగా నున్నవి. మొదటిరకం ఆకుపచ్చ క్యాన్వాస్ వేయబడియున్నది. ఒకసంచికాడగలదు. ప్రయాణములందును, మకాములందును చాల ఉపయోగముగా నుండును. తత్తణమే ఆర్డరులను పంపుడు. ధర 1-కి రు 22-0-0 మేజేబరు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్, (ప్రాప్తి) బంగ్లోలు.

కలరెఫ్ కుశీరు

ఈ దివ్యౌషధము ఒక మహాస్థానికల బాగు లభించినది. గుణము పూర్ణ. ఆ నేకులవల్ల పరిశీలించడి ఆవిరములైన యోగ్యతాశక్తిములను సంపాదించిన ఈ సిద్ధౌషధమును వీడ సాదలకు సుమపాయముగా నుండునటుల స్వల్పధరకు విక్రయించుచున్నాను.

వెల సీ 1 కి (10 నుండి కోగులకు సరిపోవును) రు 1 మాత్రమే సీ 12 కి రు 10-8-0 లు, సీ 24 కి 19-8-0 లు.

(శివాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము)

పోస్ట్ ప్రాప్తయింతు, ఆర్డరు యేడాషధ నిలయము, కాకినాడ.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సవరము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధసగలు, వెండిసామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృప్తికరముగా లేనివో వాపను తీసికొని ప్రామియ్యబడును. (6)

వర్క్సాపు 198 } షరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలవీధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాను నెం. 880 } నాయుడు అందునన్ను

నగలవర్తకులు 87 నెవాబజారు మద్రాసు.

అస్త్రోలైసు

వైద్యశాస్త్రము ననుసరించి ఖిదున తయారుచేయబడి, సీలుచేయబడిన బుడ్లలో నింపబడిన ఔషధమును ఇన్జెక్షన్ చేయుటచే ఉబ్బురగోగము పూర్తిగా నయమగును. పోస్టు ఖర్చులతో సహా బుడ్డి 1 కి ధర రు. 15-8-0.

ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.
BANERJEE & SONS
Manufacturing Chemists.
53 A, Parbati Charan Ghose Lane
Barabazar, CALCUTTA.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మాసి (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్కృష్టమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎమ్. బి. డి. సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక అణాస్థానపును వంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు.

(3166)

మలయచందనము

గనేరియా

అను సెగరోగమునకు మౌళికము
కర్మము లేదు. పిచికారితో పని లేదు.
ఎలుపు, బెలుపు, పచ్చ, అను మాదు
విషముల నెగరోగమును మాదు
పూటలలో మాన్పును. శ్రీల దునుకు
వ్యాసలకు కూడ ఇది రాజౌషధము,
(1251) డబ్బీ 1 కి కల 2-4-0

గంధర్వ పార్శ్వ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

మదనక మేక్వెం లేడ్యూమె

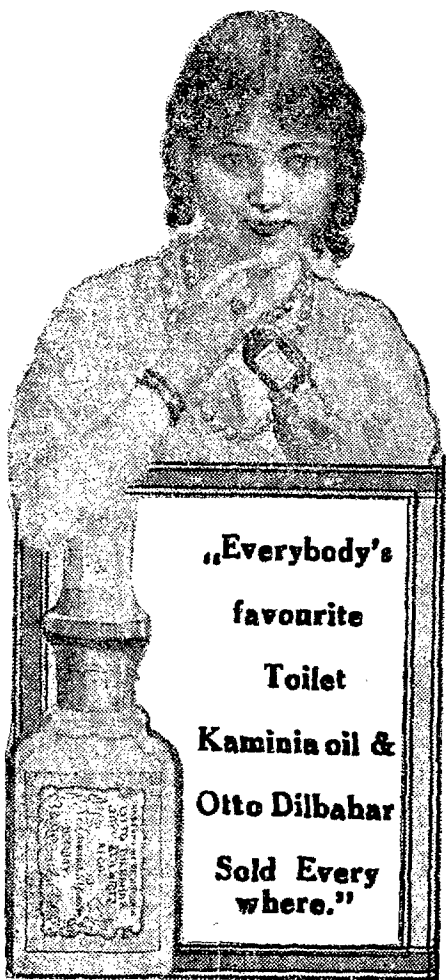
దుర్బలలపాలిటి సంతతి:— పేహము, నిక్కార, కుష్ఠ
సప్తము, నిస్సత్తువ, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి
మంచి బలమును, యశస్వమును, కాంతిని, పీర్వవృద్ధిని, సంతా
నా ప్తినీ, కలిగించు సర్వసాధము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు
డబ్బీ రు 1-4-0. బి. పి. చార్జి 0-8-0 (3851)
రోజుపుష్ప లేడ్యూమె:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి
కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము
15 కు డబ్బీ రు 0-10-0, బి. పి. చార్జి 0-7-0. [1]
బి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదగ్రహం, వెరేజీ, కల్లురుజిల్లా

(873) "కాంతామదహరణి"

అను యువాని వైద్యకాస్త్రప్రకారము తయారయిన
ఇంద్రయపుష్టికి దివ్యమైన లేడ్యూమె. దీనిని నేవించుటచే,
నిస్సత్తువ, లేవనక క్రితేకుండుట, స్వప్నమందు స్థలము, గతిలో
క్లిష్టస్థలము, కాల్లచేతులు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయానన
ముఖము నిర్మము. నీ గృహమును యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని
నేవించి స్వర్గముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు.
తరీఖ్ చేసి చూచిన మీరే తెలియును. కల 1 డబ్బీ 4-0-0
ఆంధ్రపత్రికా చదువరులకు రూ. 0-0-0 మాత్రమే.
తామరనుందు:— గతే తామర, గజచర్మము, తామరలకు
అమృతము కల 1 డబ్బీ 0-8-0
డి రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం,
3888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

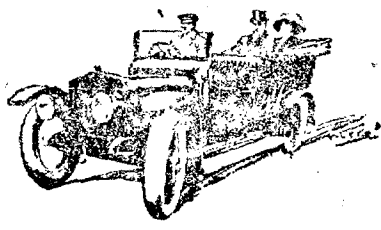
వనౌషధిసర్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుట
మొదలు చేరవృత్తి గాంచినది ఖర 1-10-0
ఇండియా సిల్వానండు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
ఫుజిరముగా పంపబడును. (2979)
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 భనసవాడి, బొంబాయి

కెంటుకలే అందము.
కాలిఫోర్నుండ, జాగ్రత్త!
కెంటుకలు దుబ్బెనతో ఉడి రాకమునకే త్వరపడును.
ఉడిచిచ్చుట మొదలుకెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.
అంతరీక్ష రావీయకద్దు.
నేడే
కామినీయా నూ నెను
వాడుట మొదలు వెట్టుడు.
ఇది రిబబ్బరు కేయబడినది.
వెంట్రుకల కట్టి రోగ మన్నును, రోగ మంద్య మన్నును,
యొడి దివ్యవధము.
వెంట్రుకలు తిట్టుట గాని, గరుడుగ గాని యుండదు.
మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు
కల నెండి మెరయును చుండును.
ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.
వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టును.
కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ కేయును.
కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. బి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
విక్రయించబడుచున్నది.
ఇది మందుల లక్ష్యాకా రందరికడనున్న, సరకులమ్ము
కానివధను గూడ దొరకును. లేకున్న,
పోలు యెట్లు:—
ఆంగ్లో యుండియూ డ్రగ్స్ అండు
కెమికలు కంపెనీ,
(126) 155 జమ్మామగీడు, బొంబాయి

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు
కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా
తయారై సర్టిఫికేట్లు గెవర్నమెంటు లైసెన్సు
పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల
1-కి రు 16 లు చొప్పున కస్టించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1001, Kilpauk Madras.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.
The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.
పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.
జాండు పర్వ స్ఫూటికల్
వర్క్సు
ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగు కంపెనీ,
పోస్ట్ ఏజెంటు: కాకినాడ.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడీ, యోగ
దృష్టివా ప్రలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము,
భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమా
మలు విచిత్రనోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీముతో
సమాధియగుట, కరీములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట
భూమిపైన నిజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము
తెలుగుభాషలో అతి సుభాషితమైన తెలిసి వ్రాయబడి యున్నది.
ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని
గ్యాలోటి యిచ్చుచున్నాము. దీనికల రూ 4-0-0. త్వరపడును.
పి. ఆర్. జనార్దనసామయ్య, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైనవి
1-కి రు 4-8-0.
దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చువేరే
కలయువారు ఆర్డరుతో ఒక రూపాయి అడ్వాన్సు
పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు etc.
వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగూపక ఆడెను: "ఇంద్రప్రీతి" వెద్దాపురం.
మోహినీలైలము
5 తులముల నూనె సీసా 1-కి రు 0-12-0
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి మరాసు.